

ՊՐՐԻ ԵՒ ՆԱԻՐԻ ԲՆԱՐԿԵՑԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԻԵՏԺԵՆ ԽՆԴՐԱՅԱՐՈՅՑ ԿԵՏԵՐԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպոլիտանը և նրա անդամ շարաքարտերը Նախագահի և նրա անդամների մեջ վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի հետ հանդիպումի մը ընթացքին քննարկեց երկրին վերջին զարգացումները:

Խորհրդակցության հիմնական նիւթ դարձան Պրրիի, Հարիրիի եւ Ընկերվար Յուրալիմական կուսակցության ղեկավար, երեսփոխան Ուալիտ Ժոմայլաթի երեսփոխանական պլոքներուն քննարկած 2003ի պետական պիւտեճի նախագիծին առնչուած հարցեր: Հանդիպումին անհրաժեշտ նկատուեցաւ աշխատակողական պահանջներուն գործադրութիւնը, պիւտեճի նախագիծին լոյսին տակ:

Միւս կողմէ, վարչապետ Հարիրի Գորայթէմի մէջ նախագահեց ժողովի մը, որուն ներկայ գտնուեցան ելեմուտքի նախարար Ֆուադ Սինիո-րա, տնտեսութեան եւ առեւտուրի նախարար Պասէլ Ֆլէյհան եւ երկու նախարարութիւններուն պատասխանատու պաշտօնատարներ:

Ժողովին քննարկուեցան պիւտեճի նախագիծին այն կէտերը, զորս վերատեսուեցան ենթակառուցման ղեկավարի պահանջներ ներկայացուած էին: Հետեւաբար որոշուեցաւ ներածուծները

նուազեցնել եւ փոխարէն աշխատակողներու աշխատավարձը աւելցնել եւ տարբեր աղբիւրներ գտնել ներածուծներու նուազեցման համահասարակ շահեր ապահովելու համար:

Վարչապետ Հարիրի ընդունեց նաեւ Բնակեցման Հարցերու Հաստատութեան տնօրէն խորհուրդի նախագահ Անթուան Շամունը, որ ներկայացուց հաստատութեան գործադրած ծրագիրները:

Վարչապետ Հարիրի այցելեց նաեւ Բնակեցման Դրամատան ընդհանուր տնօրէն Ժոզէֆ Սեպին, որ նոյնպէս վարչապետին փոխանցեց դրամատան ծրագիրները եւ ներկայացուց դրամատան յարատեւ ներդրումներ ապահովելու անհրաժեշտութիւնը:

Վարչապետ Հարիրի Շարաք երեկոյեան ընդունեց Ժոմայլաթը, որուն կ'ընկերակցէին տեղեկատուութեան նախարար Հակոբ Արիտի եւ զարգացման ներքին գործերու նախարար Մարուան Համատէ:

Մէկ ժամ տեւողութեան հանդիպումին ետք Ժոմայլաթը յայտարարեց, որ պիւտեճի նախագիծին շուրջ երկխոսութիւնը տակաւին կը շարունակուի վարչապետ Հարիրիի հետ: Ան աւել-

ցուց, որ կարգ մը հարցեր արդէն իսկ լուծուած են եւ այլ հարցեր տակաւին կը կարօտին քննարկումներու, որոնց շուրջ լաւատեսութեան միջնորդը կը տիրէ:

Պատասխանելով հարցումի մը, թէ Ժոմայլաթի երեսփոխանական պլոքը այդ պիտի քուէարկէ՞ պիւտեճի նախագիծին՝ Ժոմայլաթ շեշտեց, որ կան որոշ հարցեր, որոնք յստակացման կը կարօտին:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՆԵՐԽՈՒԺՈՒՄ ԵՒ ԼԱՅՆԱԾԻՐ ԲՈՆԱՐԱՐՔՆԵՐ՝ ԿԱԶԱՅԻ ԵՒ ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷՁ

Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոն պաղեստինեան պինտալ շարժումներ հովանաւորելու յանցանքով ամբաստանեց պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եսսէր Արաֆատը: Շարոն, որ կը խօսէր կառավարութեան շարաքական հերթական նիստին, ըսաւ, որ Արաֆատի հանդարտ ու պուսպ մնալու կոչը՝ ծայրայեղական շարժումներուն, կը փաստէ, թէ անոնք պաղեստինցի ղեկավարին հակակշիռին ենթակալ են: Շարոն աւելցուց, որ այս կոչով՝ Արաֆատ կ'ուզէ նաեւ ազդել Իսրայէլի ընտրութիւններուն եւ անոնց արդիւնքներուն վրայ: Ան ըսաւ նաեւ, որ Արաֆատի համար իսրայէլացիներու սպանութիւնը մնալուն ու հաստատ թիրախ մըն է, սակայն ընտրութիւններու նախօրեակին գործողութիւնները պետք է առկախուին, վերսկըւելու համար արդիւնքներուն յայտարարութե-

ՀԱՅ-ԹՈՒՐԲ ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ «ՖՈՐՈՒՄ» ՄԸ

Հայրենի «Ազգ» օրաթերթը տեղեկացուց, որ 3 Յունուարին Փարիզի մէջ յայտարարուած է կապուութիւնը հայ-թուրք «հաշտեցման» նոր մարմինի մը՝ «Հայերու եւ թուրքերու միջեւ մերձեցման ֆորում» (Forum pour le rapprochement entre Arméniens et Turcs): Տակաւին յայտնի չեն «ֆորում»ին հիմնադիրներուն անունները եւ անոնց ծրագիրները:

«Ազգ»ի տուեալներով, «ֆորում»ը արդէն իսկ գրանցուած է Փարիզի իշխանութիւններուն մօտ: «Ֆորում»ին կողմէ հրապարակուած «նախնական յայտարարութիւնը» հակասած է 1915ի Հայկական Յեղասպանութիւնը հրապարակուած ճանաչող ֆրանսայի 29 Յունուար 2001ին ընդունուած օրէնքին դրոյթները:

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՔՈՐԷԱ ԿԸ ՄՊԱՌՆԱՅ ԾԱՆՐՈՐԷՆ ՊԱՏԺԷԼ ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Հիւսիսային Գորէա երէկ սպառնացած է «անողորմ կերպով պատժել» Մ. Նահանգները, եթէ հակակողորմ գային բանալի համաձայնագիրէ մը քաշուելու իր որոշումը պատժամիջոցներով ընդունուի: Անիկա նաեւ կոչ ուղղած է քորէացի ժողովուրդին՝ միանալու նոյն թշնամիին դէմ:

Անիկա անցեալ Ուրբաթ օր գայթակղութիւն յառաջացուցած էր՝ կորիզային զէնքերու տարածումը արգիւղող համաձայնագիրէն (էն. Փի. Թի.) քաշուելով, ապա սպառնալով վերսկսել հրթիռային փորձարկումներուն:

Փրոնկեանի շարաքարտերին որեւէ քայլի չէ դիմած ծայր տուած տագնապը մեղմացնելու համար, փոխարէնը Համայնավար կուսակցութեան «Ռոտունկ Սիմ-մուն» պաշտօնակազմին մէջ շարք մը խմբագրականներով, անիկա յանցաւոր նկատած է Մ. Նահանգները՝ ըսելով, որ անոնք ներխուժում մը կը ծրագրեն:

Շարաք օր, աւելի քան մէկ միլիոն հոգի հաւաքուած է Փրոնկեանի մէջ՝ լսելու համար քաղաքական ղեկավարներ, որոնք ողջունած են էն. Փի. Թի. էն Շար.ը՝ էջ 2

ԱԶՐՊԵՅՃԱՆ ԱՆՀԻՄՆ ՄԵՂԱԴՐԱՆՔՆԵՐ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԷՄ

Եւրոպական խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովին մէջ Հայաստանի պատուիրակութեան ղեկավար Յովհաննէս Յովհաննիսեան «Սրմինֆօ» լրատու գործակալութեան յայտնած է, թէ Արարիյան տարբեր առիթներով եւ մշտապէս կ'օգտագործէ վեհաժողովին ամպիոնը Հայաստանի հանդէպ մեղադրանքներ ուղղելու համար: Յովհաննիսեան կ'ակնարկէր Եւրոպական խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովին կից գործող միջավայրի եւ բնապահպանութեան հարցերով պարող կոմիտէին մէջ Արարիյանի պատուիրակութեան անդամներուն ելոյթներուն՝ «հայկական կորիզային կալանին անապահով գործունեութեան մասին»:

Շար.ը՝ էջ 10

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐ ՄԸ ԿԸ ՀՐԱՀՐԷ ԼԱՅՆԱԾԻՐ ՏԱԳՆԱՊ ՄԸ ԲԱՐԵԿԱՐԳՉԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

ԹԵՀՐԱՆ, 12 (ԱՖՓ).- Իրանի Գաղտնի ծառայութիւնը համար վարկաբեկիչ ցկատուող տասնամեակներ առաջ գծուած ամերիկեան ծաղրանկարի մը շուրջ ծայր տուած տագնապ մը աւելի եւս ծանրակշիռ դարձած է Կիրակի օր, երբ իսլամական ծայրայեղականներ կրօնական դպրոցներ փակած են իբրեւ բողոք, իսկ անոնց հետեւորդներէն հազարաւոր մարդիկ ցոյցերու դիմած: Երկրին տարածքին, կրօնական դպրոցներ դատարանի դիմած են՝ բողոքելու համար ծաղրանկարին դէմ, որ լոյս տեսած է բարեկարգչական հակումով օրաթերթի մը մէջ: Փակուած են նաեւ Թեհրանի գլխաւոր շուկան եւ այլ մեծ քաղաքներու մէջ շուկաներ:

ԾՆՃՂԱՅԻ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ՄԱՀԸ

Չորեքշաբթի օր, «Հայաթ Նօ» օրաթերթը վերահրատարակած է ծաղրանկար մը, որ 1937ին լոյս տեսած է ամերիկեան թերթերու մէջ: Անիկա ցոյց կու տայ անապահ Զրեմբլին Ռուսիայէ (1933էն 1945), որ իր բուրք կը ճնշէ Մ. Նահանգներու գերագոյն ատենադի դատախազին գլխուն:

Այսուհանդերձ, ծայրայեղականներուն կարծիքով, դատախազը, որ ցոյց տրուած է իբրեւ մօրուստոր տարեց մը, երկար սեւ հագուստով, շատ կը մնանի այսպուլա խուճէմի: Անոնք փակած են թերթը:

Գաղտնի սպասարկութեանց հարցերու ցախարար Ալի Եունեսի յայտնած է, որ ծաղրանկարին հրատարակման պատասխանատուները ձեռքաւորուած են:

Միւս կողմէ, Իրանի բարեկարգչական խորհրդարանը Կիրակի օր վաւերացուցած է մանրամասնութիւնները օրէնքի մը, որ ոչ իսլամ փոքրամասնութեանց իրաւունք կու տայ «արեւմտեան գիւղի, գոր կը տրուի իսլամ տղամարդոց:

Իսլամական օրէնքի համաձայն, մարդասպանութեան մը գողտի պարագաները կրնան արեւմտեան գիւղի պահանջել, անրեւ մարդասպանի մը կամ արտօսել, որ մահովձեռք գործադրուի:

Պաղեստինցիներ կը թափառին Խան Եունեսի մէջ քանդուած մետաղի գործարանին աւերակներուն մէջ: Անիկա տար: «Այսպիսի յայտարարութիւն մը ցոյց կու տայ Արաֆատի իսկական գոյները եւ կը փաստէ, թէ ինք կ'առաջնորդէ ահաբեկչական կապակերպութիւն մը»:

Պաղեստինեան իշխանութիւնը Ուրբաթ օր կոչ ուղղած էր ծայրայեղական շարժումներուն ինքնապալու միջոցով անտեսելու Իսրայէլի իրաւիչ միջոցառումները:

Մինչ այդ, իսրայէլեան բանակը կը շարունակէր գործողութիւնները Կապալի եւ Այալոյ դաւանի բնակիչներուն դէմ: Երէկ արեւմտեան առաջ, իսրայէլեան բանակը Կապալ ներխուժեց: Աւելի քան ութսուն քահապատ փոխարկաւորներ եւ իրաւալիք մտան Խան Եունէս քաղաք: Իսրայէլեան ուժերուն մուտքը կը պաշտպանէին քանի մը ուղղաթիռներ: Պաղեստինեան ապահովութեան մարտի բարձրաստիճան պաշտպանտար մը ըսաւ, որ Արաֆատի ինքնապալու ծագումէն ի վեր, իսրայէլեան բանակին մեծագոյն գործողութիւնն է ասիկա: Ան աւելցուց, որ բանակը աւելի քան ութ քմ. թափանցած է քաղաքէն ներս: Ապահովութեան աղբիւրներ յայտնեցին նաեւ, որ բանակը սպանած է պաղեստինցի մը եւ պուլտոպրները քանդած են երեք բնակարաններ: Իսրայէլեան ուժերը ուժեղացան եւ նաեւ եօթը աշխատանցներ, ուր ենթադրաբար պաղեստինցի ծայրայեղականներ հրթիռներ եւ այլ պինամթերք

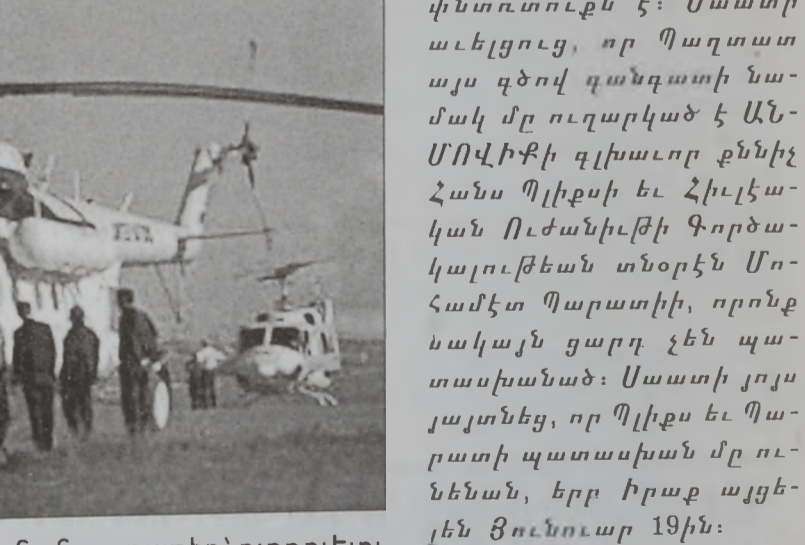
Շար.ը՝ էջ 10

ԾՈՑԻ ՄԷՋ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ԿՈՒՏԱԿՈՒՄԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄԸ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՑՆԷ

Ամերիկեան բանակը կը շարունակէ ուժ կեդրոնացնել Քուէյթի եւ Օոմանի այլ երկիրներու մէջ: Շրջան ընդ լուրերու համաձայն, մինչեւ Յունուարի աւարտը, Օոմանի մէջ ամերիկեան ուժերուն թիւը պիտի բարձրանայ 150 հազարի: Մեկնաբաններու նախատեսութեամբ, ուժի այս ձեւի կեդրոնացումը ենթադրելու տայ, թէ Փետրուարի կիսուն զինուորական գործողութիւնը կրնայ իրականութիւն դառնալ:

Ամերիկեան բանակի մէջ բանբերը՝ գնդապետ Ռիք Թոմս, ըսաւ, որ Օոմանի շարքի օրուրէն ի վեր բաւական մեծ թիւով զինուոր հասած է շրջանը: Թոմս սակայն թիւ չտուաւ՝ «սպահովական պատճառներուն» համար: Ուաշինկթընի մէջ պաշտօնատարներ յայտնեցին, որ Քուէյթի կը գտնուին 16 հազար ամերիկացի զինուորներ: Այլ աղբիւրներ հաւաստած էին, թէ պաշտպանութեան նախարարութիւնը հրահանգած է 35 հազար զինուոր Օոման շրջանը ուղարկել:

Փենթագոնի մէջ պաշտօնատարը յայտնեց, որ ամերիկեան բանակը ձեռնարկած է ելեկտրոնիք նամակագրութեան արշաւի մը՝ կոչ ուղղելով իրաքցի զինուորական եւ քաղաքային ղեկավարներուն, հեռանալու Սատամ Հիւսէյնի շարքերէն: Իրաքցիները անցեալ շաբաթ սկսած են ստանալ նամակները: Իրաքի մէջ ելեկտրոնիք նամակագրութեան կրնան օգտուել թիւով մարդիկ: Անոնք ընդհանրապէս բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, պետական

Զէնքի քննիչները կը բարձրանան ուղղաթիռ՝ ուղղուելու համար քննութեան ենթարկուելիք գործարաններ

պաշտօնեաներ, զիտնականներ եւ դասախօսներ են:

Միւս կողմէ, Իրաք երէկ վերստին ամբաստանեց ՄԱԿի քննիչները՝ դիտել տալով, որ անոնք լրտեսական գործունեութիւն կը տանին: Նախագահ Սատամ Հիւսէյնի գիտական հարցերու խորհրդատու գործակար Ամէր Սատուր ըսաւ, որ քննիչները կը շարունակեն հարձիգ նկատուող աշխատանքը: Սատուր դիտել տուաւ, որ անոնց կողմէ ուղղուած հարցումները չեն առնչուիր իրենց առաքելութեան նպատակին, որ հաւաքական քանդումի զէնքերու

Իրաքի պաշտօնական մամուլը իր կարգին կոչ ուղղեց միջազգային ընտանիքին՝ աւելի գործօն գերակատարութիւն ունենալու ամերիկեան պատերազմի մը սպառնալիքներ մէջ: Իրաքեան թերթերը շեշտեցին, որ Նոյն յեմերէն ի վեր քննու-

Շար.ը՝ էջ 10

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ

Հայաշէնի Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնին առիթով, երէկ՝ կիրակի, 12 Յունուարին, Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան Սուրբ եւ անմահ պատարագ մատուցեց եւ իր պատգամը փոխանցեց եկեղեցին ողորդած մեծաթիւ հաւատացեալներուն:

Մատաղի օրհնութեան պահուն

մէջ Գեղամ եպս. Խաչերեան գլխավորաբար անդրադարձաւ մարդ արարածին մօտ հաւատքի անհրաժեշտութեան, առանց որուն գոյատեւելն ու զարգանալը դժուար ու անկարելի կրնան ըլլալ:

Հայաշէնի մէջ հասակ նետած ու կազմաւորուած, տակաւին շրջանին մէջ կամ անկէ դուրս ապրող մեծ թիւով հայաշէնցիներ, իրենց ակունքներուն վերադառնալով, լեցուցած էին Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցին: Հաւատացեալներուն ուղղած իր պատգամին

մէջ Գեղամ եպս. Խաչերեան գլխավորաբար անդրադարձաւ մարդ արարածին մօտ հաւատքի անհրաժեշտութեան, առանց որուն գոյատեւելն ու զարգանալը դժուար ու անկարելի կրնան ըլլալ: Ան ըսաւ, թէ գորաւոր եւ տոկոսը հաւատքին պէտք է յաջողէ այդ հաւատքէն բխած աշխատանքը, իրար գործուծը եւ այդ անշո-

թէ հաւատքը առանց գործի կրնայ սին ըլլալ եւ ժամանակի ընթացքին դադրել ուժ եւ զօրութիւն ըլլալ: Ան նշեց, թէ վերջին շրջանին մարդիկ սկսած են պարպուիլ իրենց հաւատքէն, եւ թէ այս երեւոյթը ինքնին վտանգաւոր հետեւանքներու դուռ կրնայ բանալ: Իր խօսքը եզրափակելով՝ Գեղամ եպս. Խաչերեան ըսաւ, որ պէտք է հաւատարմութիւն ցուցնել իր արարածին մօտ հաւատքի անհրաժեշտութեան, առանց որուն գոյատեւելն ու զարգանալը դժուար ու անկարելի կրնան ըլլալ: Ան ըսաւ, թէ գորաւոր եւ տոկոսը հաւատքին պէտք է յաջողէ այդ հաւատքէն բխած աշխատանքը, իրար գործուծը եւ այդ անշո-

թէ հաւատքը առանց գործի կրնայ սին ըլլալ եւ ժամանակի ընթացքին դադրել ուժ եւ զօրութիւն ըլլալ: Ան նշեց, թէ վերջին շրջանին մարդիկ սկսած են պարպուիլ իրենց հաւատքէն, եւ թէ այս երեւոյթը ինքնին վտանգաւոր հետեւանքներու դուռ կրնայ բանալ: Իր խօսքը եզրափակելով՝ Գեղամ եպս. Խաչերեան ըսաւ, որ պէտք է հաւատարմութիւն ցուցնել իր արարածին մօտ հաւատքի անհրաժեշտութեան, առանց որուն գոյատեւելն ու զարգանալը դժուար ու անկարելի կրնան ըլլալ: Ան ըսաւ, թէ գորաւոր եւ տոկոսը հաւատքին պէտք է յաջողէ այդ հաւատքէն բխած աշխատանքը, իրար գործուծը եւ այդ անշո-

ԱԶԳ. ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ - ԽՐԻՄԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ

Թրիփոլի Ազգային Նուարեան - Խրիմեան վարժարանին տարեկան ճաշկերոյթը անցեալ շաբաթավերջին կայացաւ «Քուլալիթի Ին» պանդոկին մէջ, հովանաւորութեամբ երեսփոխան Մոհամէտ Սաֆատիի:

Ներկայ էին Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան, Հ. Յ. Գ. Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Յովիկ Մխիթարեան, երեսփոխաներ Մոհամէտ Սաֆատի, Ճորճ Գասարճի, Մոհամէտ Քապարա, Մոհամէտ Եահիա, Ֆայիզ Դարբ, Քայսար Մուսաւա եւ Նայիրա Մուսաւա, հիւրիսի նահանգապետ Նաիֆ Քալուշ, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ հրաւիրեալներ:

Լիբանանի եւ Հայաստանի պոյգ քայլերգներու ունկնդրութենէն ետք, Գեղամ եպս. Խաչերեան յայտնեց, որ ճաշկերոյթը կազմակերպուած է ազգային եւ մարդկային նպատակներով, որոնք կը կեդրոնանան կրթական հաստատութիւններու օժանդակութեան եւ պօրակցութեան մէջ:

Առաջնորդ արքայապար աւելցուց նաեւ, որ հայ համայնքի պատկերներ կ'աշխատին իրենց հայրենիքին՝ Լիբանանի համար, եւ նոյնիսկ եթէ ազգային սկզբունքները արտայայտելու ձեւերը կը տարբերին իրարմէն, ազգային ոգին կը մնայ նոյնը:

Խօսք առաւ երեսփոխան Սաֆատի, որ անդրադարձաւ երկրին ապահովութեան ընդհանուր վիճակին եւ անոր կայունութեան սպառնացող վտանգներուն, որոնցմէ զլիաւորն է համայնքային լարուածութիւնը: Սաֆատի շեշտեց, որ Սուրիոյ հետ Լիբանանի վայելած լաւ յարաբերութիւններուն ներքեւ ոչ ոք կրնայ խախտել Լիբանանի կայունութիւնն ու ապահովութիւնը:

Սաֆատի դրուատեց Լիբանանի մէջ հայ համայնքին դերը, յատկապէս իր իրաւունքներուն կառչած մնալու եւ առանց համայնքային լարուածութեան պանոնք պաշտպանելու լիբանանահայութեան կեցուածքը:

ԺՈՄՊԼԱԹ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԴԵՍՊՈՒՆԸ

Ընկերվար Յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար, երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթ անցեալ շաբաթավերջին Մուխթարայի մէջ ընդունեց Լիբանանի մէջ Բրիտանիոյ դեսպան Ռիչըրտ Քինչընը, որուն կ'ընկերակցէր դեսպանատան քարտուղար Ուորըն Ճէյմս:

Հանդիպումին քննարկուեցան տեղական եւ շրջանային իրադարձութիւններ: Ապա Քինչըն Արժան հաստատութեան նախագահ շէյխ Ալի Ջէյնէտտինի հետ քննարկեց Լիբանան - Բրիտանիա երկկողմանի յարաբերութիւնները եւ շրջեցաւ հաստատութեան առողջապահական, կրթական եւ ընկերային բաժանմունքներուն մէջ:

Ժոմպլաթ նաեւ ընդունեց Լիբանանի մէջ Չինաստանի դեսպան Լիու Չինկ Հուան եւ Պաքիստանի եւ Տէր Քամարի դատախազ Շարլ Դուրը:

ԱՅՃԻԼ AFHIL

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏԵՆՅԻՆ ՍԱՐՔԵՐՈՒ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

RENT AND SALE

- Wheelchair
- Walker
- Electric Bed
- Manual Bed
- Water Mattress
- Cans
- Sticks
- Serum Tripod
- Walking Frame

HOME MEDICAL EQUIPMENT SERVICES

- Over Bed Table
- All Kinds Of Oxygen We Also Provide
- Laboratory services
- Physiotherapist
- Nurses Aids
- P.T.S. (AMBULANCE)

ՅՈՒՅԱՍՐԱՐՆ՝ «ԱՐԻՆ» ՍԵՆՅՈՐ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ՝ ԱՅՃԻԼ, ԱՅԵՏԻ ԾԵՆԷ, Բ. ՅԱՐԿ ԳՆՈ. (01) 242556/7

NO MATTER WHAT YOU NEED... OR WHERE YOU NEED.

ԻՆՏԵՐ ԷԷԷԷ

Panasonic

4.5 YEARS National Panasonic Technics

NV-DS30

RE-WS10 Digital Video Camera
Worldspace Receiver
Worth: **\$ 180**

FREE

2.5", 0 Lux
\$ 645

This offer is valid till **January 31, 2003**

only on products guaranteed by **TUTUNJIAN CORP. S.A.**
04/712129-130, 711967, 03/243203
Fax: 04/712177, E-mail: **TTC@cyberia.net.lb**
Add 10% VAT on above prices

السفر
السفر
السفر
السفر
السفر

السفر
السفر
السفر
السفر
السفر

Տեղական մամուլը իր 11 Յունուարի թիւով կը շարունակէ արժարժել իրաքեան հարցնուպարեալներուն տագնապը, իսկ լիբանանեան գետնի վրայ՝ նախագահ Լահուտի եւ վարչապետ Հատալ եւ այդ հաւատքով գործել, որովհետեւ իսկական ու ուժեղ հաւատքէն բխած գործը արդիւնաւէտ կ'ըլլայ ու նուաճում կը նկատուի:

«Նահար» գրած է, թէ վարչապետ Հարի Ռաշիդին անգամ ըլլալով չի ժխտել կառավարութեան փոփոխութեան գործընթացին գոյութիւնը: «Դէպի պաղ նոր պատերազմ վարչապետին եւ նախագահին միջեւ», նշած է օրաթերթը:

«Սաֆիր», իր լուրերը քաղելով քաղաքական յայտնի անձնաւորութենէ մը, հաստատած է, թէ Դամասկոս Կորապիզ կը կանգնի կառավարութեան փոփոխութեան՝ պետական պիտոնէի քննարկումին արտօնէն ետք, եւ թէ այս առնչութեամբ նախագահը, իր խորհրդարանի նախագահը եւ վարչապետը նախապէս իօսած եւ որոշումներու յանգած են:

Թերթը գրած է, թէ նոր կառավարութիւնը պիտի ըլլայ ընդլայնուած եւ պիտի ունենայ կուսակցական եւ քաղաքական լայն մասնակցութիւն:

Ըստ «Տար»-ի, նոր կառավարութեան անչլուստի իրաւունքները կ'ազատեն լայն մասնակցութիւնը իրաւունքներով իր իսկ ժողովուրդին դէմ, եթէ երբեք անոնք ապրտամբն:

«Մուսաքպալ» նշած է, թէ Միացեալ Նահանգներու նախագահը յայտարարած է, թէ Իրաքի դէմ փաստերու չզոյրութիւնը ոչ մէկ ձեւով կը նշանակէ պատերազմի չգոյութիւն:

«Թուրքիոյ վարչապետ Կիլ սուրպարեց

փաստաթուղթ մը, որ պատկերասփիռի կառուցումին միջեւ բուն բանավէճը կը շարունակուի:

«Սուր» նշած է, թէ երկրին ղեկավարութիւնը կը մրցի յաւելեալ կէտեր արձանագրելու, իսկ քաղաքացիներուն հարցերն ու հոգերը կը մնան առաջնահերթութիւններէ դուրս:

«Պայրաք»-ի համաձայն, հակառակ անոր որ սառնոյցը կոտրեցաւ, տակաւին կը շարունակուի պաղուսթիւնը մը Պապատայի եւ Քըրպայեմի միջեւ:

«Մուսաքպալ» գրած է, թէ նախագիտելու մէջ հիմնական կէտերը պահպանելով հանդերձ, պիտոնէի բարեփոխման պահանջը ենթահող կը շահի:

Իրաքեան հարցին առնչութեամբ «Քիֆահ Արապի» նշած է, թէ Ուաշինկթըն կը յայտարարէ, թէ պատերազմը պիտի սկսի աշունէն առաջ: Թերթին համաձայն, Միացեալ Նահանգներ կը շարունակեն իրենց ուժերը տարածել Ծոպետը նախապէս իօսած եւ որոշումներու յանգած են:

«Տէլի Արաք»-ի համաձայն, ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդի վէճի քննիչները տակաւին փաստեր կը փնտռեն Իրաքի մէջ, սակայն ըստ երեւոյթին Պուշտինց պետք չունի: Ըստ թերթին, Իրաքի ընդդիմադիր ճակատի ղեկավար մը ըսած է, թէ Սատամ Հիւսէյնի հաւաքական քանդումի վէճերը ունի եւ պանոնք կրնայ օգտագործել իր իսկ ժողովուրդին դէմ, եթէ երբեք անոնք ապրտամբն:

«Մուսաք» նշած է, թէ Միացեալ Նահանգներու նախագահը յայտարարած է, թէ Իրաքի դէմ փաստերու չզոյրութիւնը ոչ մէկ ձեւով կը նշանակէ պատերազմի չգոյութիւն:

«Թուրքիոյ վարչապետ Կիլ սուրպարեց

ՄԵՍՐՈՊԵԱՆԻ ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԵՐԵԿՈՅ

Սիւր
ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՒՆԻ ԿԱՍՏԱԿԱՒՈՐ ԿԱՐՊԵՏ

ՊԵՏՐՈՍ ԱԴԱՍԵԱՆԻ ԿԵԱՆԵՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

Կը ներկայացնէ հիւրաբար Պէյրութ գտնուող **ԴԱԻԹ 3. ԵԿԵՐԵԿԵԱՆ**

(Մեսրոպեան վարժարանի անդրաճիկ շրջանաւարտներուն)

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 17 Յունուար 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Լայ Կաթ. Մեսրոպեան վարժարանի ժողովարանին մէջ:

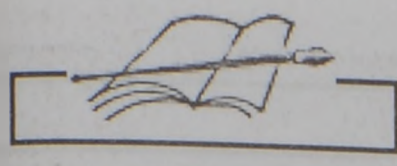
• Ըրաւեր մշակութային հասարակութեան

IGOL MOTOR OIL

FUEL CARD

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ FUEL CARDԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱԶՊՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել՝ **01-242556** թիւին:

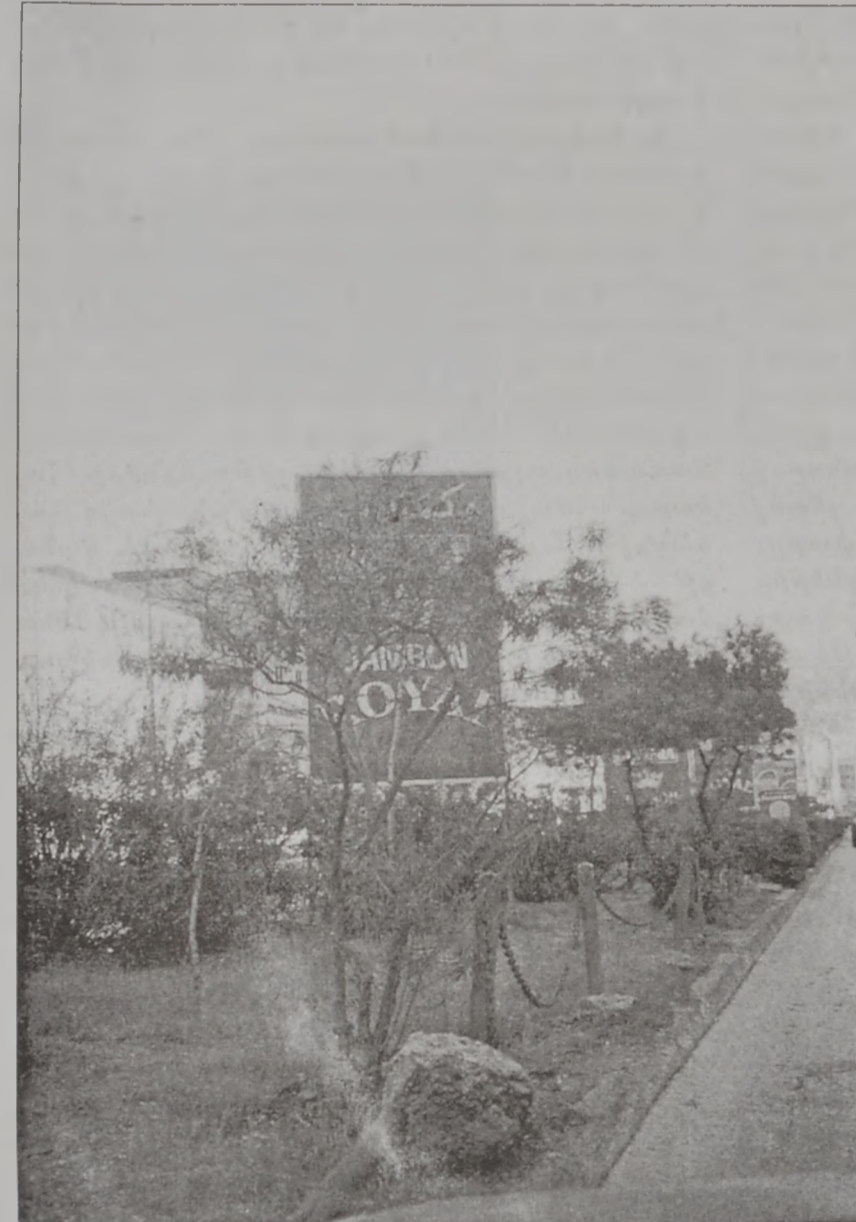
Աշակուբայրն էք

... ԱՒԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ...

Քաղաքը, որուն մէջ կ'ապրինք, ի սկզբանէ ծրագրուած «խլրպանիզմ» չէ ունեցած: Շատ բան ձգտուած է պատահականութեան, եւ այդ իսկ պատճառով մեր քաղաքային միջավայրը, տեղի է ունենում անհրապարհ փոփոխութիւններով կը շեղեն ու կը փոխանեն քաղաքացիին, յատկապէս՝ երեխաներուն գեղագիտական ճաշակն ու ունակութիւնը:

Փորձեցէք Պուրճ Համոսէն դէպի Տորայի բոլորակը անցնել ու շարունակել մինչեւ Անթիլիաս ու Տպպայէ, պիտի նշմարէք, թէ մայրուղիին աջ ու ձախ կողմերը ծանուցումներով ողողուել է ետք, կեդրոնն ալ օգտագործած են հնարաւորին չափ ծանուցումներ խցկելով՝ քիչ մը ամէն տեղ: Մանուցող ընկերութիւնները այսքանով ալ չեն բաւարարուած: Անոնք անխնայօրէն ծածկած են այն թուփերն ու ծառերը եւս, որոնք իրենց դեղեկութիւնը ցանուած են ճամբաներուն երկայնքին: Չեն խնայած նոյնիսկ երկինքը: Բարձրացած են վեր ու ծածկած են կապոյտ երկինքն ու այն քանի մը ամպի ծուկները, որոնք ընթացքով պիտի յիշեցնէին անցորդին:

Կառուցողական գետնի վրայ, թէ եւ Պէյրութը ունի առանձին գեղեցիկ շէնքեր եւ կամ մայրուղիներ, սակայն իր ընդհանուրին մէջ փողոցները, ճամբաներն ու նոյնիսկ վերանորոգուած հրապարակներէն շատեր անհրաժեշտ գեղապիտանական ձեւաւորումներէ զուրկ են: Քաղաքի կեդրոնի պարագան կը տարբերի, շնորհիւ... պատերազմի աւերին եւ «Սուրիոյ» ծրագրի: Հոս ճիգ թափուած է տարածք գեղեցկացնելու եւ դիմադիծ ստեղծելու: Գեղեցիկ եւ յատկապէս հնատիպ այն շէնքերը, որոնք իրենց ճարտարապետական յղացքներով Արեւ-

քը իր պեթոնակոյտ գանդուածներով կը մնայ ոչ հաճելի միջավայր յատկապէս երեխաներուն համար, որոնք կը տառապին յարմարաւէտ խաղաղարարու եւ ընտելութեան պակասէն: Այս բոլորը թէ եւ արդարանալի չեն, սակայն նուազագոյնը բացատրելի կը թուի ըլլալ: Անհասկնալին ու նաեւ անարդարանալին այն է, երբ քաղաքացին իր ձեռքով, երբեմն ծուլութեան, երբեմն ապիկարութեան եւ երբեմն ալ սոցիալական պատճառով կ'աղտոտէ ու կ'ապականէ իր իսկ ապրած միջավայրը: Իսկ բոլորովին դատապարտելի է այն երեւոյ-

ՍՊԱՆԻԱ...

Տիպեղազէ, գրող, գեղանկարիչ եւ արուեստաբան Գրիգոր Գուրգադեանի անունը ծանօթ է մեր ընթերցողներուն: Ան կշիռք վրայ կը դնէ սպանական մեծ մշակոյթը, որ յոյժ ուսանելի է մեզի համար: Ստորեւ կու տանք «Սպանիա» յօդուածին առաջին մասը՝ խոստանալով հետագային արտատպել նաեւ երկրորդ մասը:

Կա՞յ մարդ, ում հողին չթրթոյց, դէմքին տաք փայտ չերեւայ միայն ա՛յդ անուրից՝ Սպանիա... Ինչքա՛ն, ինչքա՛ն բան է գալիս մարդու մտքին, հայեացքին, հոգուն միայն այդ առասպելական երկրի առասպելական անցեալն ու ներկան մտաբերելիս: Մի երկիր, մի ժողովուրդ՝ աշխարհին այնքա՛ն բան տուած, հոգեպէս այնքա՛ն հարստացած: Պատմականօրէն հեռաւոր անցեալներում, լինելով թատերաբեմ անհաշիւ ներխուժումներ, վերջ չունեցող ասպատակութիւնների, տեւական պաշարումների, հիմնադրատակ աւերածութիւնների, ու այդ ամէնը հրահրուած երբեմն խիստ հզօրացած ու աշխարհակալական հովերով տարուած կարթագէնի, բայց աւելի յաճախ՝ Հռոմէական աշխարհակալ կայսրութեան կողմից, Փիրէնեան թերակղզին կարողացան այնուամենայնիւ աստիճանաբար «հաւաքել» իրեն եւ յաղթահարելով ներքին, ցեղային տարբերութիւններից յարուցուած դժուարութիւնները, դառնալ մի ամբողջական, միասնական պետութիւն՝ Սպանիա, իր հետ բերող հոգեւոր արժէքներով՝ ժամանակի ընթացքում կուտակուող, հարստացող ու ազգային կերպարանք ստացող: Այսպէս առաջացաւ՝ ի թիւս շատ ուրիշ բաների նաեւ այն, ինչ կոչուում է հիմա սպանական մշակոյթ՝ գրականութիւն, արուեստ, թատրոն, երաժշտութիւն, ճարտարապետութիւն: ... Սպանիան եղաւ նախաձեռնողն ու իրականացրողը մարդկութեան պատմութեան երկու խոշորագոյն ծովագնացութիւնների, որոնք վերջացան դարագլուխ բացող աշխարհագրական յայտնագործութիւններով: Առաջինը կապուած էր ճենովացի Քոլումպոսի անունին հետ: Նա՛ էլ ներկով Երկրի գնդաձեւ լինելու համոզմունքից, երեք նաւից բաղկացած սպանական արշաւախմբի գլուխն անցած շարժուց Ատլանտեանով դէպի արեւմուտք ու միայն արեւմուտք նպատակ ունենալով, ինչպէս ինքն էր կարծում, հակառակ կողմից եւ ամենակարճ ճանապարհով հասնել Հնդկաստան: Իրականում նա յայտնագործեց բոլորովին անյայտ ու բոլորովին նոր աշխարհամաս՝ Ամերիկան (ինչպէս այն կոչուեց յետոյ), այդպէս էլ ոչինչ չիմանալով իր յայտնագործութեան մասին, նա մինչեւ կանքի վերջը մնաց համոզուած, որ ինքը հասել է Հնդկաստան... Երկրորդը կապուած էր փորթուղացի Մակելանի անունին հետ. նա հինգ նաւից բաղկացած, նոյնպէս սպանական արշաւախմբի գլուխն անցած, Քոլումպոսից քսանեօթ տարի յետոյ, դուրս է գալիս նոյն ուղղութեամբ՝ արեւմուտք, աւելի ճիշդ հարաւ-արեւմուտք՝ նպատակ ունենալով չորանցել Ամերիկան հարաւից եւ իրականացնել մէկ լրիւ պտոյտ Երկրագործի շուրջը: Երկուսեկէս տարի անց նաւերից միայն մէկն է վերադառնում Սպանիա, չորանցելով հարաւից Աֆրիկէն, բայց առանց Մակելանի. նա սպանուում է Յիլիֆինեան կղզիներից մէկի մօտ՝ տեղացիների հետ ունեցած պատահական, պարզապէս անհեթեթ մի ընդհարման ժամանակ: Դա եղաւ առաջին շուրջերկրեայ ճանապարհորդութիւնը, որով եւ ապացուցեց վերջնականապէս Երկրի գնդաձեւ լինելը, համաշխարհային ովկիանոսի առկայութիւնը ու նաեւ այն, որ Երկրագնդի մակերեսին ցամաք կազմում է փոքր մասը միայն: Եւ որ Խաղաղական ովկիանոսը ամենամեծ ովկիանոսն է այս հողագնդի: Մակելանը եղաւ առաջին մարդը, որը տեսաւ Խաղաղական ովկիանոսի սարսափեցնող մեծութիւնը... Թէ ինչու այդ վրիթխարի ովկիանոսը չկոչուեց յայտնաբերողի ու առաջինն այս ափից այն ափը կտրողի անունով, այդպէս էլ մնաց անհասկանալի... Անհաշիւ էին հետախուզական աշխարհագրական յայտնագործութիւնները, ու դրանից ամենատրամաթիքն ու ամենանշանակալիցը՝ Ատլանտեան ովկիանոսը Խաղաղական ովկիանոսին կապող հինգ հարիւր յիսուս քիլոմետրանոց հսկայ նեղուցը, որն այդպէս էլ կոչուեց՝ Մակելանի նեղուց: Իսկ մինչ այդ ոչ ոք չգիտէր հնարաւոր է արդեօք նաւով Ատլանտեան ովկիանոսից Խաղաղական ովկիանոս անցնել ընդհանրապէս: Մակելանի շուրջերկրեայ նաւարկութիւնը Երկրագնդի շուրջը եղաւ խոշորագոյն սխրանք ծովագնացութեան ողջ պատմութեան. դա աներեւակայելի, անըմբռնելի մի ցնցում էր՝ ոչ մի բանի հետ չհամեմատուող: Քոլումպոսի եւ Մակելանի արշաւախումբերով Սպանիան հիմք դրեց աշխարհագրական մեծ յայտնագործութիւնների ժամանակաշրջանի տեւական ու շատ հեռուն գնացող հետեւանքներով: Քոլումպոսը եւ Մակելանը սպանացիներ չէին, բայց այդ երկու արշաւախումբերը բաց ծով դուրս եկան բոլոր նաւերի կայմին ծածանուող սպանական դարձներով ու սպանացի նաւագնորդի ալ կերպ, քան այն ժամանակներին Սպանիայի տիրակալների հեռատեսութեամբ եւ խոր մտածուած հաշուենկատութեամբ, պատմական երկարատեւ կանխատեսութիւնների կարողութեամբ, աշխարհակալական նկրտումներով նաեւ. արդիւնքում՝ Սպանիան ունեցաւ իր տիրակալութիւնները՝ խիստ տեւական ու խիստ ընդարձակ, ո՛չ միայն երկու Ամերիկաներում, այլեւ՝ բոլոր երեք ոսկիանոսների ու մայրցամաքների հեռաւոր ծայրերում: ... Առաջին անունը, որը գալիս է ակամայ Սպանիան մտաբերելիս՝ Սերվանթէսն է իր հանճարեղ Տոն Քրիշտով: Չորս հարիւր տարի է արդէն, ինչ այդ բարակիւրան, երկարաժիգ հիտալիկոն՝ իր նիհարաւուն ձիւն ըրած, նիգակը ձեռքին բարձր բունած, դարձել է խորհրդանիշ կեանքում իր տեղը չգտած մարդու, ձախողակ մարդու, ու նաեւ ազնուագոյն մարդու, որը «խելք» չի գալ երբեք ու այդպէս էլ չի հաս-

կանայ աշխարհի ինչ լինելը... Հանճարեղ Սերվանթէսին երեւի բոլորը չէ, որ գիտեն, բայց Տոն Քրիշտովն գիտեն բոլորը: Յետոյ եկաւ ժ.Չ. դարը, սպանական թատրոնի հուժկու վերելքի շրջանը՝ բաւական տեւական, եկաւ Լոպէ Տէ Վեկան իր անթիւ - անհամար թատերադրանքով: չէին հասցնում դրանք բեմ բարձրացնել, ժողովուրդը ապրում էր թատրոնով, կեանքը դարձել էր խրախմբ: Դրան յաջորդեց Քալտրոնի պանահարդ պարոքը, նոյնպէս բաւական տեւական, քիչ անց եղաւ անցումը դէպի վիպապաշտութիւնը, եւ այսպէս երկար, երկար... Իր մեծութիւնները սպանական գրականութիւնն ունեցաւ բոլոր ժամանակներում, բոլոր դարաշրջաններում: Քսաներորդ դարում այդպիսին եղաւ Կարսի Լորթիան: Լորթիան խիստ ինքնատիպ բանաստեղծութիւնները, նա՛ ոչ մի բանի հետ չհամեմատուող տրամաթուրկական գործերը շատ արագ դուրս եկան ազգային շրջանակներից, եղան լուրջ ներդրում եւրոպական մշակոյթի մէջ: Սպանիան, սպանական յախուռն տարերքը, անսանձահարկի, անկառավարելի կրթութիւնը, սիրոյ, խանդի ու ատելութեան սահման չունեցող դրսեւորումները եղել են ներշնչման անսպառ աղբիւր շատ ու շատ այլազան հեղինակների համար նաեւ: Ամենացայտուն օրինակը պիտի համարուի, անկասկած, Ֆրանսուայի Փրոսփէր Մերիմէի աշխարհը ցնցած «Քարմէնը» իր տեսակի մէջ խիստ եզակի երեւոյթնոյնիսկ սպանական գրականութեան շրջանակներում: Աշխարհի գրականութեան պատմութեան մէջ հազիւ թէ գտնուի այդ ուժի եւս մի գործ. Քարմէնը դարձաւ ամենաազնայելի մարմնացումը անզուսպ տարերքին, տրուած, խենթացնելու չափ թովիչ, պարզապէս գոլիթի կնոյ կերպարի, նման չունեցող՝ դա սպանուհին է, կրակոտ, անսարձահարկի, սիրուց կուրցած սպանուհին... Քարմէնով կարելի է հասկանալ, թէ ինչ բան է եւ ուր կարող է հասցնել մոլուցքը սիրոյ... Քարմէնը դարձաւ խորհրդանիշը Սպանիայի... Աշխարհի բոլոր ծայրերում ամէն մի մարդ, երբ ասում են Սպանիա, դէմքին փայտ է գալիս եւ պարզ է, թէ ինչու՝ նրա մտքում Քարմէնն է յայտնուում... Եւ այդքանից յետոյ գարմանայ՝ Քարմէնի թիւ ու համար չունեցող տեսակ՝ տեսակ կերպարանաւորումների առատութեամբ՝ երաժշտական, տրամաթիքական, պալէլի, համերգային... Ինչքան, ինչքան ժապաւէններ ստեղծուեցին միայն Քարմէնի անթիւ - անհամար կերպարանաւորումներով... ... Սպանիան համատարած երաժշտութեան երկիր է, երգում են բոլորը, նուագում են բոլորը, երեք հոգի սեղանի շուրջը՝ իսկոյն կ'երեւայ կիթառն ու ծայր կ'առնի երգը: Սպանացիների համար է ասուած՝ այս ժողովուրդը չի կարող առանց երաժշտութեան, առանց պարի: Դա գալիս է սպանացու աներեւակայելի, պարզապէս չափ ու սահման չունեցող կենսասիրութիւնից, ի վերջոյ դա նրանց ժողովուրդական յատկութիւնն է: Դա երբի ընթացքում յղկուել, մշակուել է երաժշտական այն լեզուն, այն կերպը, որը կոչուում է ազգային ոճ՝ յուզականութիւն, մեղեդի՝ մէկ թիւնոտ, մէկ շոյոյ, բացարձակ, խիստ ընդգծուած ուրիշային հարստութեամբ ու լայն արտայայտական միջոցներով յագեցած՝ ռոմանսներ, նուագարաններ, երաժշտական թատերախաղեր: Ապա պարերը... Կայ կարծիք, որ սպանական պարը գալիս է հելլենիզմի ժամանակներից, բայց թէ ի՛նչ ճանապարհ է նա անցել, ինչքան է այդ ընթացքում զարգացել, յղկուել, մշակուել ու դարձել ազգային ոճ՝ նոր - նոր յայտնագործութիւններով ու հնարքներով հարստացած: Սպանիան ամբողջովին, իսկ Քաթալոնիան եւ Անտալուզիան յատկապէս դարձան պարային երաժշտութեան ու պարի նոր տեսակների ստեղծման հզօր խառնարաններ՝ քանկո, իսպաներա, Ֆլամենկո ու չիլտեմ էլ ինչ, դրանք շատ արագ տարածուեցին աշխարհով մէկ, համարձակօրէն մտաւ եւրոպական թատերապարի յայտագրի մէջ: Պարը թատերախաղերում եղել է անցեալներում՝ դեռեւս Լոպէ Տէ Վեկայի ու Քալտրոնի ժամանակներից սկսած, իսկ հիմա սպանական պարն ու երաժշտութիւնը համարձակօրէն մտնում են եւրոպական պայլէ ու օֆերո: Սպանական ազգեցուցիչ իտալացիներ շատ յորինողներ, այդ թւում՝ Մոցարտը, Կլիւկը. ամբողջովին սպանական է Կլիւկայի «Արակոնեան խոթ» պալլէն, Ռիմոնի - Քորսաքովի «Սպանական քափրիչիոն», Սէն Սանտի «Ինտո քափրիչիոն», աշխարհի օֆերոյին արուեստի արագագեղ դարձաւ Պիկէի «Քարմէն»ը... «Քարմէն»ի հազարերորդ բեմադրութիւնը Փարիզի օֆերոյի թատրոնում վերածուեց անօրինակ, չեղած - չտեսնուած ազգային տօնի: Քարմէնը դարձաւ պայլէ, հելլենի, կրակոտ պայլէ՝ Փլինթեքայի Քարմէնից մարդու շունչն է կտրուում... Այդպէս է ստացուել, երբ ասում են սպանուհի՛ Քարմէն՝ ներք հասկանում... Յլամարտիկների երկիրը դարձաւ անզուսպ իսպանականութեան աղբիւր եւս մի Ֆրանսուայի յորինող Ռավէլի համար, որը շատ արագ ստեղծուել է «Սպանական օֆերոյին», իսկ մի փոքր անց՝ հանճարեղ «Պլերո», անօրինակ մի գլուխ գործոց երաժշտական համարումի ընդհանրապէս ու հրաշալի, հուժկու մի համարում կը հղուի բոլոր տարատեսակներով... Կա՞յ օր, որ աշխարհի ռատրոկայաններով ու հեռուստատիքներով չհնարի մարդու հոգին փառաւոր-

ՄՈՒՍՏԵՍ ԾԻՐԱՆԻ

Անպարտաբեր էջ ՍՊԱՆԻԱ...

Շարունակում՝ 5րդ էջԸԳ

րող այդ «Պոլեթո»... Ու «Պոլեթո»ով ստեղծուած պայէները... Յիշենք այս շարքում Սարապալիի՝ սպանացի այդ հանճարեղ ջրուծականակարի «Գնչուական մեղեդիները»... դա կենդանի, կենսախիռն Սպանիան է աչքի առաջ, կենսաբե՛ր հիւթեղ, խրախճալից... Մարդ արարած կարող է ականջ դնել այդ ամէնին ամէն օր ու երբեք չյազնախալ...

Առանց Սպանիայի կերպարուեստի անկարելի է պատկերացնել այսօրուան աշխարհի ոչ միայն արուեստը, այլև մշակույթի ընդհանրապէս։ Վերածննդից յետոյ եղաւ մի շրջան, երբ ողջ Եւրոպայում տիրապետող դարձան երկու շրջան։ Սպանական կերպարուեստը՝ յանձինս Վիլյամսի և ինչ որ անհայտ կերպարներն են Ֆլամանական կերպարուեստը՝ յանձինս Ռամպանտի ու նրա ժամանակակիցներին։ Ի դէպ, երկուսն էլ՝ եւ վելյամսիէն սը, եւ Ռամպանտը խոշորագոյն մեծուծիւններն էին յատկապէս դիմանկարային արուեստում։ Առանց վելյամսիի՝ անհնար կը լինէր հասկանալ միջնադարեան Սպանիան, հօր եղաւ վելյամսիի դիմագծային արուեստի ազդեցութիւնը եւրոպական եւ ուսուսակալուեստի վրայ։ Սպանական եւ եւրոպական կերպարուեստի պատմութեան մէջ մտան այնպիսի մեծութիւններ, ինչպիսիք են Մուրիլիոն, Սուրպարանը, Ռիպրանը։

Բացառիկ ուժ, անկրկնելի երեւոյթ էր էլ Կրեթոյի արուեստը, հսկայ արուեստը, հսկայ փանցնոթի՝ իտէլիաների կործանումը վերապարող մարդու ներաշխարհի ներկայացնող, ասկետիկ, վերերկրային կերպարներ՝ անիրական ուժերի տրամաթիք զգացողութիւնը դէմքերին։ Քարացնող ուժ ունեն նրա հսկայ կոթողային համադրուած իրենց ներքին խոստոչունը, հաւասարակշռուած կառուցուածքով։ էլ Կրեթոն ստեղծեց իր ուրույն՝ էլիքրոյեան գունային կամման նաեւ՝ կապուտներէ հարուստ երանգներով, նախորդէր չունեցող, իսկ յետոյորդներ՝ մինչև մեր օրերը։

Տասնութերորդ դարի կէսերին ասպարէզ է մտնում Կոյան իր պոսթիկուս, ցասոււմնալի կուսակցութիւնով՝ ծայրայեղ տրամաթիք լարուելով մեծութեամբ, անզուսպ, անկառավարելի կրեթոնութեամբ խմորուած։ Նրա բոլոր դիմանկարները, մեծ ու փոքր կառուցները մոլուցեց են պարզապէս՝ վերապաշտութեան շղարշով պարուերուած։ Եւ այդ էութեան՝ Կոյա դրացի վերապաշտութեան սկիզբը կերպարուեստում։

Յնցող են նրա կանացի կերպարները, մէկ անգամ տեսնելուց յետոյ անկարելի է մոռանալ այդ դէմքերը, այդ կրքոտ, այդ հրացայտ աչքերը, շքեղ, փարթեմ մարմինները՝ նոյնիսկ թանձր հագուստի տակից զգացողուող... Կոյան աշխարհ էր եկել կին նկարելու համար... Կոյան ստեղծեց պաշտամունքը իրական, երկրային կնոյն... Եւ այդ ամէնը՝ արտառուց գունային լուծումներով։ Բոլոր նկարներում առանց բացառութեան՝ հիւթեղ, ուժեղ վրձնահարածոներ են նոյնքան ուժեղ քրոնկոսները, չկայ ոչինչ հանդարտ, սքաթիք, նրա կտաններում ետում է ամէն ինչ, մինչև վերջին մասնուրէրը։

Կոյա... Սպանական արուեստի «ոսկեղաբից» էլ Կրեթո, վելյամսի, Ռիպրան, Մուրիլիո, մի ամբողջ հարիւրամեակ աւելի շուտ աշխարհ գալով հանդերձ, Կոյան վեր է խոյանում ինչպէս միայնակ մի հսկայ արուեստի ողջ պատմութեան Փոսի վրայ։ Այն էլ, երբ երբեմնի աշխարհակալ Սպանիան, «որի տիրակալութեան սահմաններում արեւը մայր չէր մտնում», գտնուում էր անկարող ամենավարի աստիճանի՝ պատերազմներից, ներքին երկպառակութիւններից ամբողջովին քայքայուած, աղքատութեան մէջ թաղուած մի երկիր...

Կոյան աշխարհ է գալիս ժէ. դարի կէսերին՝ 1746 թուին, եւ մինչև ժէ. դարի սկիզբը նրա «Կոյայի դարաշրջան» էր։ Նրա արուեստի պոսթիկացող յուզականութիւնը եւ իր երկրի, իր ժողովրդի անապանքների հանդէպ ունեցած ապրումները ձեւաորոշեցին նրա վուսանհատականութիւնը, եւ որպէս այդպիսին նա մնաց անկրկնելի։ Բարեբախտաբար, իշխող ընտրանիկ արագ նկատեց Կոյա - երեւոյթը, ու նա սկզբից եւեթ թաղուեց թիւ ու համար չունեցող պատուէրների մէջ։

Եւ ի՛նչ գործեր. կ'անցնեն հարիւրամեակներ, եւ գալիք ժամանակների համար Կոյայի ստեղծած ամէն մի գործը կը դառնայ նոր ներշնչման ու նորովի ընկալման աղբիւր։ Քսան տարեկան հասակում նա ստեղծում է «Նախաճաշ Մանսանարասի փահին» նկարը, որի տպաւորութեան տակ հարիւր յիսուն տարի յետոյ Ռենուսարը կը ստեղծի իր հոչակաւոր «Նախաճաշը»... Աւելի ուշ Կոյան ստեղծում է իր ժամանակին, իր դարաշրջանին բոլորովին անյարիր, պարզապէս անըմբռնելի այդ գործը՝ «Մերկ մախան», բոլորովին մերկ կինը բազմոցին մեկնուած... Դրանից շատ առաջ իտալական վերածննդի հսկաներից մէկը՝ ձորնոնէն ստեղծեց իր իր արդէն զասական դարձած «Վենեթիան» մերկ կնոյն պառկած՝ գեղեցիկ, խիստ համաչափ, բացարձակապէս անթերի մարմին, պարզ, յստակ ուրուագծեր՝ գունային գուսպ միապաղաղ մատուցմամբ... Գեղեցիկ, բայց՝ տրամադրութիւնից, յուզականութիւնից զուրկ մարմին... Բոլորովին ուրիշ է Կոյայի «Մերկ մախան».

սա սպանուհի աղջիկ է. կրակոտ, կրքոտ, կենսաբե հմայքով լցուած... Այս մախան դիտողին չի թողնում անտարբեր, նրանից չի լինում պոկուել... Շատ յետոյ, տպաւորապաշտութեան զարթոնքի շրջանում հէնց Կոյայի «Մերկ մախան», բայց ոչ ձորնոնէի «Վենեթիան» կը դառնայ ներշնչման աղբիւր Մանի մեծ աղմուկ հանած «Օլիմպիա»ի՝ եւ համադրութեամբ, եւ տրամադրութեամբ յար եւ նման Կոյայի մախային՝ մերկ կնոյն իր ողջ հմայքով բազմոցին մեկնուած... Արուեստագէտները երկու հարիւր տարի է, փորձում են գտնել՝ ո՞վ է եղել այդ մախան... Կոյայով սկսուեց յայտնագործութիւնների շարքը։

Կոյան ստեղծում է մի ամբողջ հաւաքածոյ սպանացի կնոյն, սպանուհու։ Նրա կանացի կերպարները մէկ անգամ տեսնելուց յետոյ անկարելի է մոռանալ. այդ դէմքերը, այդ կրքոտ, այդ հրացայտ աչքերը, կիսաբաց երկու հարիւր տարի է, փորձում են գտնել՝ ո՞վ է եղել այդ մախան... Կոյայով սկսուեց յայտնագործութիւնների շարքը։

Կոյան շատ է եղել կապուած իր ժողովրդի հետ... Տպաւորանքներին իր ժողովրդի... Նա ծանր էր վերապրում այդ ամէնը, դրանով էր լցուած իր ողջ էությունը... Դա չէր կարող անցնել անհետեւանք, դա պիտի պոսթիկար... Ու երեւալին նրա գծանկարչական աշխատանքների հսկայ կառուցները՝ իրենց խիստ ընդգրծուած նպատակասլացութեամբ։ Այդպիսին եղան «Քափիլիոն»ը եւ «Տեսասթիւս»ը, կրակաւորներ իւրաքանչիւրը գրեթէ հարիւր թիւրթից բաղկացած։ Դա պատմութիւնն էր, ողբերգութիւնը իր ժողովրդի՝ ծայր աղքատութիւնից, երբեք չհաղաբող ալեկոծումներից հիւժուած, հալածանքներից յուսահատ թշուառութեան հասցուած... Անհնարին է նայել այդ գործերին՝ հանգիստ հայեացքով... Յնցող է օֆորթներից մէկը յատկապէս. դա պատկերում է սիրանքը մի մատող աղջկայ, որը Սարակոսի պաշտպանութեան ժամանակ ուղեւոր էր մօտեցնում բերդի պարսպի վրայ դրուած թնայնութիւն, եւ երբ բոլորը, մինչև վերջին զինւորը սպանուում են, նա, այդ վտիտ, սպիտակ շապիկի մէջ պարուրուած բարակիրան բեր սիրունիկ աղջիկը շարունակել է միայնակ այդը ուղեւորում ու կրակել... Միայնակ, դիակներ կոյտի վրայ, թնդանօթի առեւելի փողի կողքին... Պատմութիւնը չի պահել անունը այդ աղջնակի, բայց իր հայրենի քաղաքը կանգնեցրեց նրա յուշարձանը...

Պէտք է պատկերացնել ապրումները Կոյայի՝ այս նկարը ստեղծելիս... Շատ յետոյ, խիստ տպաւորուած այս փոքրիկ օֆորթով, Տելաբուուան կը ստեղծի իր հանճարեղ կտաւը՝ «Պատնէշների վրայ»... Կոյայի այս երկու սերիաները բոլորովին նոր խօսք եղան գծանկարչութեան պատմութեան մէջ՝ խիստ լակոնական, հիմնական մտքի խիստ ընդգծուած մատուցմամբ։ Կոյան միշտ եղել է արթուն, ներքնապէս լցուած թիւ ու համար չունեցող կերպարներով, նա աշխատում էր անզուսպ, նրա ձեռքը չէր հասցնում թղթին, կտաւին տալ իր մտքում եղած... Նրա տարերքն է եղել պատկերել մարդու սիրանքը, հերոսական արարքը, կենսաբե գնով վտանգին ընդառաջ գնացող մարդու կերպար։ Այս տեսակէտից խիստ ուշագրաւ է ցլամարտերին նուիրուած նրա գծանկարչական գործերը՝ վերին աստիճանի տինամիք, սրունթաց, վտանգի չափը զգացող տեսարաններով լցեցում՝ ցուրը կատարած վիճակում, խնջանքով յանդիմանութիւնը ցլամարտիկի, ակնթարթը շարժման, լարուածութիւնը կրքոտ, մահացու գոտեմարտի...

Այո, Կոյայի մօտ չկայ, չի եղել կերպարը հանգիստ, հանդարտ մարդու, նրա մարդը կրքոտ է խելացնորութեան աստիճանի հասնող, նա, այդ մարդը միշտ շարժման մէջ է, գործողութեան ու պայքարի մէջ։ Ճիշդ հակառակ Ռամպանտի։ Բայց երկուսն էլ հրաշալի գիտէին մարդու, կենդանի մարդու բարդ հոգեվիճակը, պարզապէս այդ ամէնը կտաւին տալու կերպը եւ արտայայտչական միջոցները եղել են տարբեր այս երկու հանճարների դէպքում։

... Կոյայի կենսաբե վերջում ժէ. դարի քսանական թուականներին, ծաղկում է ապրում Ֆրանսական վերապաշտութիւնի՝ ի դէմս Տելաբուուայի, Ժերիկոյի, Հրոյի... «Մեռուց լաստը», «Տանթի նաւակը», «Հիոսաբի շարքը», «Պատնէշների վրայ», «Մարսելիոյը»... Յետոյ Ռենուսար, Մանի... «Ընթերց խոտի վրայ», «Օլիմպիա» եւ շատ ու շատ ուրիշ բաներ... Նայել այս հանճարեղ գործերին ու չմտաբերել Կոյային՝ անկարելի է։

... Դաժան կենսաբե ապրեց Կոյան. ամբողջ կենսաբե մատուցող, միշտ հիւանդ, շուտ վրայ հասած լսողութեան կորստով, իսկ

կենսաբե վերջին երեսուն տարում՝ բոլորովին խուլ, աստիճանաբար թուլացող տեսողութեամբ, վերջում՝ բոլորովին կոյր... Կորցնում է կնոջը, կորցնում որդիներին... Միայնակ ողջ աշխարհում... Նա թողել է իր դիմանկարը. սարսափելի է նայել այդ ողբերգական դէմքին, այդ թախծու աչքերին... Այսպէս, բոլորովին խուլ, բոլորովին կոյր, բոլորովին միայնակ հեռացաւ այս աշխարհից՝ գալիք սերունդների ներսում յաւերժ ապրող այդ հանճարը...

Կոյայից հարիւր տարի առաջ Սպանիան աշխարհին տուել էր մի ուրիշ հանճար՝ էլ Կրեթո։ Թագուածով յոյն՝ նա ծնունդ է 1541 թուականին, Կրետէ կղզում, մի որոշ ժամանակ ուսանել իտալացի նկարիչների մօտ՝ Թիցիանի դպրոցին յարող, յետոյ ինչ-ինչ հանգամանքներում յայտնուել Սպանիայում, հիմնուել հոչակաւոր թուրքոսում, փոխել անունը՝ էլ Կրեթո ու այդ անունով էլ մտել պատմութեան մէջ՝ որպէս սպանացի նկարիչ։ Եւ ի՛նչ նկարիչ... էլ Կրեթոն պատկանում է այն ստեղծագործների թուին, որոնց դժուար է նկարագրել։ Նրա մահից մի քանի տարի առաջ իտալացի նկարիչ Փաչեթոն գալիս է Թուրեսո, հանդիպում էլ Կրեթոյի հետ ու գրում իր տպաւորութիւնները տեսածից լսածից. «Տունը՝ հսկայ մի պայտ 24 սենեակից բաղկացած, ծայրայեղ շքեղ, ծայրայեղ յարմարուէտ, անթիւ - անհամար հարստութեամբ լցուած, արուեստի բարձրագէջ գործեր բոլոր պատերին, արտակարգ հարուստ գրադարան՝ յուսնարէն, իտալերէն, սպաներէն գրքերով լցուած։ Այդ տունը եղել է եւ արուեստանոց, եւ թանգարան»։

Այսպիսի փոքր ինչ հեզանկան սկզբով հանդերձ՝ Փաչեթոյի վրայ մեծ տպաւորութիւն է թողնում ինքը՝ էլ Կրեթոն. «Նա մեծ մշակովի ու լուսին հետաքրքրութիւններով տէր մարդ էր, ընդունակ հասկանալու ու գնահատելու խոշորագոյն վարպետների գործերը, այդ թուում ճարտարապետների ու քանդակագործների։ Իր փոխ յարաբերութիւններում պարզ էր ու անմիջական, բայց եւ խիստ գաղտնւում էր շղթապատից մտաւորականութեամբ... Նուրբ էր իր բնութագրումներում, սրամտութիւնից ոչ գուրկի՝ իր խօսքում... Նա մեծ փիլիսոփայ էր... Նա ստեղծեց հուշակր թուրքոսում»։

էլ Կրեթոն ասպարէզ եկաւ ժ.Ձ. դարի երկրորդ կէսերին եւ աւարտեց իր անելիքը ժէ. դարի սկզբներին։ Տասնվեցերորդ դարը եղաւ տրամաթիքով մեծ ու շնորհից իրադարձութիւններից լցեցում մի ժամանակաշրջան։ էլ Կրեթոն կրտսեր ժամանակակիցն էր Թիցիանի, Վերոնեզի, փոքր ինչ տարեց Եւթիսիլից ու գրեթէ ժամանակակիցը Սերվանթէսի։ Սկզբից եւեթ արտասովոր էին նրա հակումներն ու նախասիրութիւնները։ Նրան հարագատ էին Միքելանճելոյի ստեղծած տիտանական կերպարները եւ նրանց խոսովարար, ըմբոստ ոգին։ Բայց նա ցնցուած էր իրենով՝ Միքելանճելոյի վերջին պահից իր հոգու խորքում մինչև կենսաբե վերջը։ Որպէս հաստատուում հանդէս այս տիտանական մեծութիւնն ունեցած իր խոշորագոյն, նա իր հսկայ նկարներից մէկի ներքեւ անկիւնում տեղադրել էր դիմանկարներ Միքելանճելոյի, Թիցիանի, Ռաֆայելի... Նա իր հոգու մի անկիւնում ամուր էր տեղադրել Միքելանճելոյի «Արտասուելը Քրիստոսի վրայ» քանդակը, եւ դա մտաբերում էր ամէն օր...

էլ Կրեթոյին դժուար է նկարագրել։ Նա ստեղծեց բոլորովին նոր արուեստ, նոր հայեացակէտ՝ մարդուն ներկայացնելու այդ յաւերժ խնդրում։ Աստուածաբանական թեմատիկան նրան հետաքրքրում էին այնքանով, որքանով որ դրանք կարող էին տալ հնարաւորութիւն բացայայտելու մարդու բուն էութիւնը, խորքում նստած հոգեկան ընդգնումները։ Նա ստեղծում է կերպարներ բոլոր տեսակէտներից արտառուց՝ հսկայ չափերի մերկ մարմիններ ընդգնումին, հոգեկան տուայտանքի, մոլեթիքի ապրումների մէջ գալարուող... Եւ այդ ամէնը՝ գունային անսպասելի լուծումներով՝ կապտաւունի, երկնագոյնի աներեւակայելի հարուստ երանգներով... Բայց բոլոր դէպքերում դիմանկարային բացառիկ կատարելութեամբ։ էլ Կրեթոյի բոլոր համադրուածներից հանուած դէմքերը, գատ-գատ վերցրած, զլուխգործոցներ են դիմանկարային արուեստի։ Նա հրաշագրուած է հերոսապատմից՝ շեշտը դնելով մարդու ներքին ապրումները վրայ։ Կատմական հենքին հետեւելը նա չի դարձրել խնդիր։ Նրա կերպարները գուրկ են գործուն ուժից, դա միայն ապրումների արտայայտութիւնն է, բայց ոչ շարժման։ Հիմնականը եղել է դա՝ հոգու շարժումը, հոգեպէս այնքան լուրջ, զգացական յագեցուածութիւն։ Եւ ներկայացրել է այդ ամէնը ապրողների բազմապատկութեամբ, կրկնութիւն նրա կերպարներում չկայ։ Հէնց այդ նպատակի, այդ խնդրի լուծ-

ման համար էլ այսպէս աներեւակայելի մեծ, պարզապէս վիթխարի չափերը նրա նկարներին երեք-չորս- հինգ մեթրանոց։ Եւ գրեթէ միշտ՝ երկարաւուն, վերից վար ձգուած։ Ամէն ինչ ծառայեցուած է հիմնական խնդրի լուծմանը՝ մարդու վեհուեթեանը, մարդու հոգեկան ընդգնումը անկախ նկարի թեմատիկ նկարագրից։

էլ Կրեթոյի աներեւակայելի թափն ու մասը՝ տապիները հասկանալու համար հարկ է, որ նրա գործերը ներկայացուեն առանձին ու ընդարձակ սրահներում։ Յնցող է տպաւորութիւնը Ուաշինկիթընի Ազգային թանգարանի մյուս հսկայ ու խիստ բարձր սրահից, որտեղ միայն էլ Կրեթո է ներկայացուած բոլոր չորս պատերին... Նոյն է եւ Լոնոնի Ազգային թանգարանում, Նիւ Եորքի Մեթրոպոլիթըն թանգարանում... Այդ երեք սրահներինց մարդ ձգուած է գալիս գլուխը կախ, մի տեսակ վերացած, աշխարհից հեռացած... էլ Կրեթոն բացատրելու բան չէ, նրան պիտի տեսնել, տեսնել զլխահակ, լուռ... Ու ընկնել մտքերի յորձանուտը...

էլ Կրեթոն այրում էր իրեն իր իսկ արուեստում, նրա աշխարհընկալումը աւելի ու աւելի է յագեցուում անյուսալիւութեան զգացումով, իսկ արտայայտչական ձեւերը՝ դառնում աւելի ու աւելի շնաշխարհիկ։ Վերջին շրջանի էլ Կրեթոն գեղարուեստական լեզուի տեսակէտից թուում էր արդէն բոլորովին անսովոր՝ խիստ այլափոխուած մարմիններ՝ երկինք ձգուող ցոցի լեզուների տեսքով... Ի վերջոյ նրա հայեացքը դէմ է առնում աշխարհի կործանման թեմային՝ Միքելանճելոյի «Ահեղ դատասանին»։ Արդիւնում՝ այդ հսկայ նկարում, էլ Կրեթոյի թերեւս ամէնից համարձակ գործը՝ «Հինգերորդ կնիքը», Մեթրոպոլիթըն թանգարանի մի ամբողջ պատ բռնող, գոյնների մի խելայեղ պար, գորեղ քրոնթրասքների վրայ կառուցած բառացիորէն հիփոսոսացնող մի պատկեր...

... էլ Կրեթոն ստանում է պատուեր էսքորիալի պալատ-ճակատի համար՝ «Մուրբ Մուրբ» իր արտապանքը, վիթխարի մի փանօ։ Այս գործի վրայ նա աշխատում է անօրինակ խանդավառութեամբ, անզուսպ, մոլեթիքի թափով իրար ետեւից ստեղծելով կերպարներ էպպէս տարբեր նախորդներից, ներքնապէս ազուուացած, վեհ, առաքինի... Այս գործում իր բարձրագոյն կէտին է հասնում գոյնի եւ լոյսի խնդիրը։ Իսկ կերպարները գատ-գատ վերցրած՝ զլուխգործոցներ են դիմանկարային արուեստի, այդ դիմանկարներից անկարելի է հայեացքը պոկել...

էլ Կրեթոյի դիմանկարները... Դա առանձին խօսելիք նիւթ է... Ընդհանուր կարծիքը սա է՝ էլ Կրեթոյի ստեղծած դիմանկարը շատ աւելի են կենդանի, շատ աւելի խոսուն, քան նրա կրօնական թեմաներով ստեղծուած համադրումները։ Յատկապէս կանանց կերպարները... Դրանք զլուխգործոցներ են... իր կնոջ սպանուհի, անկարագրելի մի գեղեցկուհի՝ ճառագող աչքերը, հիւթեղ շրթունքները, հայեացքը՝ հմայիչ, դժուար է դիմանալ այդ հայեացքին, այդքան գեղեցիկ, այդքան կանացի... Օտուտութիւնները վիթխարի հոգեկան հարստութեամբ պիտի որ համարուի ամենաբնորոշ յատկութիւնը էլ Կրեթոյի դիմանկարային արուեստի...

... էլ Կրեթոն դարձաւ առասպել։ Նա յայտնուում է ուշադրութեան կենտրոնում ժէ. դարի Ֆրանսական ռոմանթիզմի եւ արտայայտչապաշտութեան՝ Տելաբուուա, Միլլէ, Տեկա, էտիպար, Մանի եւ ուրիշներ, որոնք «յայտնագործեցին» էլ Կրեթոյին։ էլ Կրեթոն «բացուեց» աշխարհի համար. երեսացին հետազոտութիւններ, մենագրութիւններ նոյնիսկ անսովոր վերնագրով՝ «էլ Կրեթոն եւ թուրքոսի գաղտնիքը», եղաւ եւ դա՝ «մեծ փիլիսոփայ»։ էլ Կրեթոյի արուեստը բնութագրուում էր ոչ այլ կերպքան՝ «Փառքն ու վեհութիւնը ողջ սպանական արուեստի», փորձեր արուեստից բացայայտելու «խորհրդաւորութեան գաղտնիքը» էլ Կրեթոյի, նա յայտնուեց հետաքրքրութեան կենտրոնում նկարիչների, հետազոտողների, արուեստի, սիրահարների, հաւաքողների, աւելի յաճախ դարձան նրա գործերի ցուցահանդէսները Փարիզում եւ այլուր... էլ Կրեթոն բնութագրուեց որպէս ամենամեծ ու ամենապայծառ դէմքը ոչ միայն սպանական, այլև եւրոպական արուեստի...

Թուրքոս... Սպանական այս վերականգնաբար դարձաւ էլ Կրեթոյի հայրենիքը, կենսաբե, տունը... Նա սիրահարուած էր այս հերթաթային քաղաքին, նա ստեղծեց «թուրքոս»՝ Մեթրոպոլիթընի գաղտը, իր քաղաքի փոթորկայայտ, ահարկու երկնքի խորապատկերի վրայ խոր փիլիսոփայական իմաստով յագեցած փանորման... Իր քաղաքն ամենագնելու համար այդպիսի բան աշխարհում ոչ մի նկարիչ չի արել...

էլ Կրեթո... Յաւերժ ապրող արուեստ...

ԳՐ. ԳՈՒՐԶԱՂԵԱՆ

Մեղսակի Խույտ

ԾՆՆՈՂԱՅԻ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ՄԱՀԸ

400 ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱԿԱՆՂՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ԵՎ ԱՐԿԵՍՏԻ ԳԱՐՏԻԷ ՍԸ ՊԱՇՏՊԱՆՆԵՐ ԱՐՄԱՆ ՁԻՆՃԵԱՆ ԿԸ ՄԱՀԱՆԱՅ 81 ՏԱՐԵԿԱՆԻՆ: «ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍ ԹԱՅԱՉ» ԹԵՐՈՒՆ ՍԵՂ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՑ Է ՇԵՏԵՒԱԼ ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Արմանտ Ձիլճեան, որ աւելի քան երկու տասնամեակէ ի վեր կը գլխաւորէ շուրջ 400 տարուան ընտանեկան գործ մը եւ ծննդանի կը հայթայթէ համերգարահներու եւ երաժշտական ակումբներու բեմերուն վրայ հարուածային գործիքներ նուազող ամէնէն անուանի երաժիշտներուն, մահացաւ Դեկտեմբեր 26ին, Արիզոնայի Սքոթսթայլ շրջանին մէջ, քաղցկեղի պատճառով:

Ձիլճեան ծանօթ անուն մը կրնայ չըլլալ երաժշտական ասպարէզէն դուրս, սակայն ծայրահեղութիւններու փորձերը ունկնդրող կամ ամփոփ սկաւառակի գործիք մը ունեցող իւրաքանչիւր անձ հաւանաբար տարիներու ընթացքին քանի մը հազար անգամ լսած է «Ձիլճեան» ծննդայի մը ձայնը:

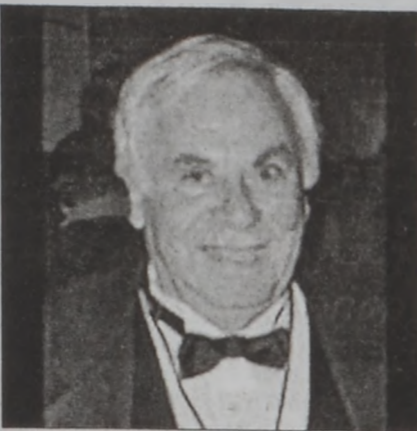
«Բէյ. Բոսթանի Գլոբլ», «Բէյ. Բոսթանի Սփէշլ Երաժիշտ», «Էյ. Ձիլճեան Էնտ Սի» ծննդանիքը եւ Ձիլճեանի արտադրած տասնեակ մը այլ ծննդանիքը գործածողներուն շարքին են Ռիկո Սթար, որ կ'ըսուի, թէ «Էյ. Ձիլճեան» ծննդանիքը գործածած է «Պիլ-Բլաք» ի դասական բոլոր արձանագրութիւններուն համար, «Սթալիթ» խումբէն Լարս Ուլմի, «Քրիմ» խումբէն Ճիմմը Պէյլըր եւ Ճիմի Հենտրիքի թմբկահարը Միչ Միչլի գործածած են Ձիլճեանի արտադրած ծննդանիքը:

Արմանտ Ձիլճեան ժառանգորդն էր ընկերութեան մը, որ հիմնուած է 1623ին՝ կոստանդնուպոլսոյ մէջ: Անոր պապերէն՝ Աւետիս, որ մետաղը ոսկիի վերածելու ձեռքը կ'որոնէր, յայտնաբերած էր գաղտնի բաղադրութիւն մը՝ թիթեղը, պղինձը եւ քիչ մը արծաթ իրարու խառնելով: Զանոնք մետաղի բարակ շերտերու վերածելով՝ ան շինած էր երաժշտական գործիք մը, որ կը շաշէր, առանց ճեղքուելու:

Այնուհետեւ Աւետիս ստացած է Ձիլճեան մականունը: Թրքերէնով «գիլ» կը նշանակէ ծննդայ, իսկ «ճիլ»՝ շինող: Ան հիւմը դրած է գործի մը, որուն մէջ սերունդէ սերունդ երէց մանչ զաւակէն երէց մանչ զաւակը փոխանցուած է ծննդանիքուն պատաստութեան գաղտնիքը, որ փոխանցուած է Արմանտի հօր՝ Աւետիս Ձիլճեանի հօր:

Սակայն Աւետիս Ձիլճեանի մահանալէն առաջ ուզած է արդար ըլլալ իր երկու մանչերուն նկատմամբ, հետեւաբար գաղտնիքը փոխանցած է Արմանտի եւ անոր կրտսեր եղբոր՝ Ռապրիթի: Այսպէս, ան պատճառ դրածով Ռապրիթի հակամարտութեան մը եւ Ռապրիթ գործէն բաժնուած է 1981ին՝ հիւմը դնելու համար քանատական «Սապեան» ընկերութեան, որ բուռն մրցակցութեան մէջ է «Ձիլճեան» ընկերութեան հետ:

Արմանտ Ձիլճեան ինքնին հետագա ընտանեկան աւանդութենէն, երբ իր մահէն տարի-

Արմանտ Ձիլճեան իր հոր հետ զարգացուած է թմբկահարներու հետ գործակցելու ատենը: Ան ընկերութիւնը ստեղծելու համար: Են ծննդանիքուն աշխարհին մէջ անգերազանցելի հեղինակութիւն մը՝ Արմանտ Ձիլճեան ստեղծած է նորութիւններ՝ գոհացում տալով երաժիշտներու կարիքներուն, եւ մինչեւ իր մահը աշխուժ ներկայութիւնը եռած է իր գլխաւորած ընկերութեան մէջ:

Ներ առջ յայտարարեց, թէ իր աղջկը՝ Քրէյլի պիտի յաջորդէր իրեն: Ան առաջին կինն է, որ ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր կը ժառանգէ այս դերքը: Քրէյլի Ձիլճեան Մասաչուսէթսի նորուէլ շրջանին մէջ հաստատուած ընկերութեան գլխաւոր պատասխանատուն դարձաւ 1999ին:

Աւետիս Ձիլճեան ընկերութիւնը, որ 17րդ դարուն թուրք գիտնորներուն կ'պահովէր անոնց թշնամիները սարսափի մատնող երաժշտական աղմուտ գործիքներ, ժամանակի ընթացքին եղափոխուած է եւ հարուածային գործիքներ ապահոված՝ 19րդ դարու յօրինողներու, ինչպէս՝ Պերիոդի եւ Վակնէրի ղէպի կը բոստոն գաղաթնակէտեր բարձրացող համանուագներուն:

«Ձիլճեան» ընկերութիւնը 20րդ դարու սկիզբը արդէն գլխաւոր արտադրիչն էր ճազ խումբերու, ոտք ենո ռոյ նուագախումբերու, դպրոցական երաժշտական խումբերու եւ սիմֆոնիք նուագախումբերու մէջ գրեթէ անխուսափելի ներկայութիւնը դարձած ծննդային: Անիկ հետագային սկսաւ նաեւ թմբկահարական ներքին արտադրել: 2001ին ընկերութեան վաճառքը հասած է 37 միլիոն տոլարի:

Թաւ ձայնով մարդ մը՝ Արմանտ Ձիլճեան ծանօթ էր իր ընկերակազմութեամբ եւ շերտութեամբ: «Ձիլճեան» ընկերութեան համացանցի կայքէջը (www.zildjian.com) մէջ անոր մէկ խօսքը յարգանքի տուրք կը մատուցէ ճազ թմբկահարներ Ճիլ Քրուփայի եւ Չիք Ուէպի,

որոնք ծննդան ներմուծած են երաժշտական արդի աշխարհին մէջ:

Ձիլճեանի համաձայն, Քրուփա սկսած է ծննդայ գործածել երաժշտութեան մէջ ժամանակի կառոյթը պահելու եւ խորքի երաժշտութիւնը պահպանելու համար: Դեր մը, որուն համար կ'օգտագործուէր թմբուկը: Քրուփայի գործը դիւրացնելու նպատակով «Ձիլճեան» ընկերութիւնը կատարելագործած է «Թաւալուն» (ռայոն) ծննդան, որ այժմ քանի մը թմբուկներէ բաղկացած հարուածային գործիքին մէջ արդէն ծանօթ է չիլոկա չիլոկ, չիլոկա չիլոկ կառոյթը պահելու իր յատկութեամբ: «Յանկարծ ծննդան դարձաւ թմբուկներուն կառոյթը ճշգրտ գործիքը եւ անոնց մղիչ ուժը,- կը գրէ Ձիլճեան համացանցի իր կայքէջի մէջ: «Թաւալուն» ծննդան կը ճշգրտ ժամանակը, որ աւելի կը ճօճուէր եւ կը տատանէր, քան՝ երկկողմանի թմբուկը: Սակայն այս նպատակներ ծառայող ծննդանները աւելի բարակ պէտք էր ըլլային: Ճիլ Քրուփա առաջին անձն էր, որ մեր գործարանը եկաւ այս մասին խօսելու հօրս հետ»:

Ձիլճեան կը գրէ, թէ բարակ ծննդաններ գոյութիւն չունէին, երբ ընկերութիւնը թուրքիայէն Միացեալ Նահանգներ փոխադրուած է 1929ին:

«Պրոսոյ մէջ շինուած բոլոր հին «Բէյ. Ձիլճեան»ները նուագախումբի ծննդաններու նման էին եւ ծանր էին,- կը գրէ ան:- Այդ օրերուն կառուցելու հարուածները կը հնչէին երկկողմանի թմբուկին վրայ գաւազանին հպումներով: Այս երգին վերջաւորութեան հզօրացանները կը պայթեցնէին կառոյթը: Որեւէ բան կը ծառայէր այս նպատակին: Աղբի թիթեղ մը նոյնքան լաւ կը կարծէր: Ծննդանները որեւէ կարեւորութիւն չունէին»:

Քրուփայի առաջարկին վրայ աւելի բարակ ծննդաններ շինելը «գործը դրաւ ճիշդ հուսի մէջ», Պիլ-Պոփ, սուլինկ, ճազ երաժշտական այլ նուագ գոհացում տալու համար, կը գրէ Ձիլճեան, ընկերութեան պատմութեան նուիրուած գրութեան մը մէջ:

Արմանտ Ձիլճեանի ակնարկութիւններէն կարելի է հետեցնել, թէ ան նաեւ թմբկահար էր եւ իր գրասենեակին մէջ կը պահէր երկու թմբուկ՝ «Ձիլճեան» ծննդաններ փորձելու եւ գանոնք իրենց այցելող երաժիշտներուն ցոյց տալու համար:

Թմբկահար Մաքս Ռոշ Հարուածային Արլեստներու ընկերութեան մէկ պատասխա-

նատուին ըսած է, թէ Արմանտ Ձիլճեան երաժշտական տաղանդ ունէր: Այս ընկերութիւնը Ձիլճեանը ընդունած է իր հուշակաւոր աստղերու հոյիւն մէջ:

«Տեսած եմ, թէ ինչպէս Ձիլճեան ճարպիկ հնարքներ կը գործէ ծննդաններով եւ քանի մը գաւազաններով,- կը ըսէ Ռոշ:- Կրնամ ըսել, թէ ան մեծ թմբկահար մը կրնար ըլլալ»:

Արմանտ Ձիլճեան ծնած է Քրուփայի (Մասաչուսէթս) եւ իր հօր գործարանին մէջ սկսած է աշխատել 14 տարեկանին:

«Մասնակցութեան օրերուն դպրոցէն խոյս կու տայի, երբ տեղեկ կ'ըլլայի, թէ թմբկահար մը պիտի այցելէր,- ըսած է ան «Մատրոն Տրամըր» թերթին յօդուածագիրներէն Ռիք Հեմփթըին: Երբ նուագախումբ մը կը ժամանէր մեր քաղաքը, անոր թմբկահարները, ինչպէս՝ Շիք Ուէպի, Ճիլ Քրուփա, Լիոնէլ Հեմփթըն, շոգեկառքով կու գային Նորթ Քրուփայի, ուր նախապէս կը գտնուէր գործարանը: Կը մեռնէի անոնց հետ խօսելու համար, կամ՝ լսելու անոնց նուագը եւ ծննդանները փորձելը»:

Ձիլճեան Քրուփայի համալսարանը յաճախած է Բ. Ալխարհամարտին առաջ, երբ Ամերիկայի ծովային եզերագահ գունդերուն մաս կազմելով՝ իր զինուորական ծառայութիւնը կատարած է Խաղաղականի մէջ:

Պատերազմէն ետք ան վերադարձած է գործի՝ աշխատելով իր հօր գործարանին «ճուլարանին» մէջ, նաեւ՝ բեռներու ծրարումի սենեակին մէջ: Ան կը գոյգէր «Հայիէթ» ծննդանները, որոնք շիք-շիք ձայն կը հանէին, երբ կը նուագուէին ոտնակալով, սակայն «ես գաղտնի կը ճանչնայի ձեռքս բռնելով, առանց ոտնակալի: Այս կը գտնուէր «Թաւալուն» ծննդանները եւ «շառաչող» ծննդանները», կը գրէ ան:

Ձիլճեան իր ընտանիքին ընկերութեան նախագահը նշանակուած է 1977ին եւ գլխաւոր պատասխանատուն՝ 1979ին: Ան պատուով դոկտորային տիտղոս ստացած է երաժշտութեան «Պրըքլի» դպրոցէն եւ մաս կը կազմէ Հոյիվուտի «Գիթառ Կեդրոնին» ոտք երաժշտութեան աստղերու հոյիւն: Վերջերս ան արժանացաւ «Մատրոն Տրամըր» թերթին խմբագիրներու յարգութեան մրցանակին:

Ձիլճեան կ'պարէր իր կնոջ՝ Անտրայի հետ: Ան ունի եղբայր մը եւ երկու այլ աղջիկներ՝ Տէպի, Զիլճեան, որ ընկերութեան մարդկային աղբիւրներու բաժանմունքին փոխ նախագահն է, եւ Ուէլտի Մէթց, մանչ մը՝ Ռապրիթ, 3 հոգեգաւակներ, 8 թոռներ եւ երկու ծոռներ:

ՀԱՅ ԵՐԱԺԻՇՏ ՄԸ ՊԻՏԻ ՓՐԿԷ ԲԱՅՔԱՅՈՒՄԾ ՆՈՒՎԱԳԱՆՈՒՄԻՆ ՄԸ

«ԹՈՐՈՆԹ ՍԹԱՐ» ԹԵՐՈՒՆ ԸՄԱՆԱՅՈՒՆ, ՓԻԹՈՂ ՈՒՆՃԵԱՆ ԳԼԽԱՒՈՐ ԹԵԿԱՍՈՒՆ Է ԹՈՐՈՆԹՅԻ ՍԻՍՖՈՆԻԷ ՆՈՒՎԱԳԱՆՈՒՄԻՆ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ

Երկու տարի առանց երաժշտական ղեկավարի մնալէ ետք, Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբը գտած է յայն խմբավարը, որ պիտի վերականգնէ ծանր դժուարութիւններ գիմագրաւող կառոյցը: Մեր թերթին հասած տեղեկութիւններուն համաձայն, նուագախումբին գլխաւոր պատասխանատու Պոպ Ռիչի նախընտրութիւնը 46 տարեկան խմբավար Փիթըր Ունճեանն է:

Եթէ, ինչպէս կ'անկնկալուի, Ունճեան ընդունի ընդառաջել, ան Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբին 80 տարուան պատմութեան մէջ պիտի դառնայ Գանաթա ծնած առաջին երաժիշտը, որ պիտի տանան յայն պայտօնը: Հայ գործատէրի մը զաւակը՝ Ունճեան ծնած է Թորոնթոյ եւ 4 տարեկանին փոխադրուած է Անգլիա, ուր իրեն տաղանդաւոր ջութակահար աշակերտած է անուանի յօրինող Պենճըմի Պրիթընի եւ այլոց: Ան խմբավարութեան ասպարէզը ընտրած է միայն վերջին 5 տարիներուն, երբ Ֆիլիքսարէն խոց մը պատճառ դարձած է, որ դադարի նուագելէ:

Խմբավարի ճպտոր բռնելէն ետք Ունճեան մեծ գնահատանքի արժանացած է իրեն Բարմալարի Երաժիշտական միջկարգային փառատօնին ղեկավարը (Նիւ Եորք), իրեն Ամսթերտամի Նիւ Սիմֆոնիք թմբակահար նուագախումբին երաժշտական ղեկավարը եւ իրեն հիւր խմբավար՝ Հիւսիսային Ամերիկայի եւ Եւրոպայի տարածքին:

Յարյի որեւէ համաձայնութիւն չէ կնքուած, սակայն Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբին մօտիկ անձերու համաձայն, Ունճեան գլխաւոր նախընտրութիւնն է:

Եւ ասիկա գործամալի չէ: Ունճեան համեմատաբար երիտասարդ է եւ կը նկատուի հետզհետէ փայլող աստղ մը: Ան ներկայանալի է, ձեւակերպութիւններէ գերծ է հեզ, նաեւ տեսլապաշտ անձ մը՝ երգիծանքի զգացողութեամբ: Այնպիսի նկարագրի տէր, որ կը նպատէ երաժիշտներ, հանդիսատեսներ, քաղաքագէտներ, նուագախումբի բարձրաստիճան պատասխանատուներ եւ համայնքներու ղեկավարներ ներգրաւելու:

«Առայժմ քան մը չեմ կրնար ըսել,- կ'ըսէ պատասխանատու մը: - Բազմաթիւ անուններ կը լսեմ: Միայն կրնամ ըսել, թէ շատ նուրբ հանգրուանի մը մէջ կը գտնուիք եւ շատ բան ունիք ընելիք յառաջիկայ քանի մը շաբաթ-

ներուն: Յայտարարութիւն մը պիտի կատարենք Յունուարին, եւ կ'ենթադրեմ, թէ ամէն ոք պիտի խանդավառուի եւ ուրախանայ մեր որոշած անունը լսելով»:

Որոշ աղբիւրներու համաձայն, կան 5 թեկնածուներ: Նուագախումբը որոշած է ժամանակ չվատնել՝ աշխատելով համոզել որեւէ երաժիշտ, որ պիտի չուզէր փորձութեան մատնուիլ եւ Թորոնթոյ գալ նուագախումբը ղեկավարելու համար:

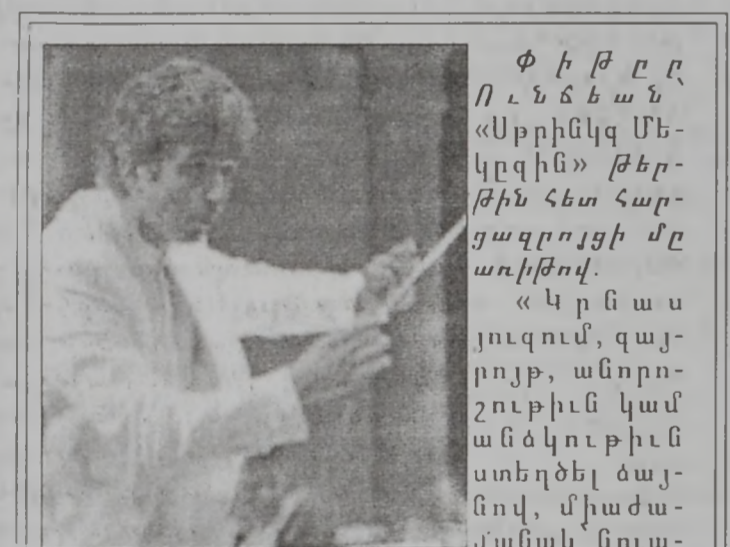
Ունճեան իրեն հիւր խմբավար երկու անգամ այցելած է Թորոնթոյ եւ՝ խոր տպաւորութիւն գործած:

«Ան կարողութիւնը ունի հանգստութեան եւ ապահովութեան զգացումը ներշնչելու երաժիշտներուն,- կ'ըսէ նուագախումբի անձն մը: - Գրեթէ բոլորէն է անոր ներկայութիւնը, ինչ որ անհրաժեշտ է այստեղ: Իր մէջ կայ վարակիչ ջերմութիւն մը: Այն ամբարտաւան խմբավարներէն չէ, որ կը յաւակնին Աստուած ըլլալ՝ Գրեթէ ջերմութիւն գլխուն ջախել գանոնք յիմարի տեղ դնելով: Ան նաեւ խանդավառութեամբ լեցուն է: Թէ եւ պայտօնապէս այլեւս ջութակի չի նուագել, սակայն օր մը փորձի մը ընթացքին նուագախումբին առաջին ջութակահար Ժաք Իսրայէլիքիին ձեռքէն առաւ ջութակը եւ քան մը նուագեց մեզի համար»:

Այս երաժիշտին համաձայն, Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբին ղեկավարութեան թեկնածուներէն 4 կամ 5 հոգի իրեն հիւր խմբավար աշխատած են անդամներուն հետ, սակայն անոնցմէ ոչ մէկը Ունճեանի համագորտակողութիւն գործած է:

Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբը երաժիշտական ղեկավարէ գուրկ է 2001ի Յուլիսին ի վեր, երբ անոր ֆինանսացի խմբավարը՝ Եուքս - Փեքս Մարսալի հետագային իր նուագախումբին հետ աշխատելէ ետք:

Նոյն ամառը Թորոնթոյի Սիմֆոնիք նուագախումբին մէջ գայթակղութիւն մը ծագեցաւ, երբ ի յայտ եկաւ, թէ նուագախումբին գործադիր ղեկավարը՝ Էտուրտ Միթի փորձած էր գործէ արձակել թաւըլթակահար Տանիէլ Տոմպը, որ կ'պայթեցէր գլխու մահացող վիրահատութենէ մը ետք: Միթի հրաժարեցաւ երկու ամիս ետք: Նոյն շաբաթը նուագախումբին պատասխանատուները յայտարարեցին, թէ կը գտնուէին սնանկաւարու սեմին:

Փիլիս Բլաքսթըն Ունճեանն «Սթրիկկ Մեկրի» թերթին հետ հարցազրոյցի մը առիթով: «Կրնամ սուսուրբ, գայտոյթ, անորոշութիւն կամ անձնութիւն ստեղծել ձայնով, միաժամանակ նուաճել Գեթիուսի շարժումով կը որ պատկարակ: Այսպէս պատմութիւններ կը ամտենք երաժշտութեամբ: Այսպէս կը նուագեն քանակները: Նուագախումբի եւս նուագել կրնան ընել, եթէ ունենան միացնող գաղափար մը: Հետեւաբար խմբավարին դերը միացնել է: Սակայն ան նաեւ մղիչ ուժ պէտք է դառնայ: Ան շատ լաւ փայտ է գիտնալ, թէ ինչ կ'ուզէ լսել եւ նուագողները մղել, որ գայն կարողան իր ձեռքերուն մէջ կամ դիմագիծի վրայ»:

«Ինչպէս սեղեկային երաժշտութեան պարագային, նուագախումբ մը ղեկավարելու ընթացքին տեսաբար կ'ունկնդրեն եւ կը հակադրեն: Ձեռքերը կը շարժեն, եւ բան մը կը վերադառնայ քեզի: Եթէ ատիկա սպասող է, արդէն հոսքը կը շարունակուի: Եթէ սպասող չէ, անմիջապէս կը փորձես փոխել գայն կամ յարմարի: Ան իրապէսութեամբ ստանալու եւ տալու գործընթաց մըն է այս, թէ եւ միշտ ղեկավարի դերին մէջ կը գտնուի»:

«Կր փորձեմ գաղափար մը բաժնել իւրաքանչիւր խումբի հետ, գոր կը ղեկավարեմ: Առաջին խաղին հետ կը փորձեմ ստեղծել յատուկ գաղափար մը եւ յատկանիշ մը, ապա սեղեկային երաժշտութիւնը կը նուագել մ խումբին հետ: Կ'ուզեմ գալ, Բէյքս, եւս Բէյքսի ղեկավարելու վրայ իւրաքանչիւր երաժիշտի կողքին եւ կը գրուցեմ անոր հետ: Կ'ենթադրեմ, որ նուագողներէն շատերը կը գիտակցին ասոր: Երբ ամեն ինչ լաւ կ'ընեն, շատ հաճելի է: Ինքնաբերաբար նուագը անբերական չի է»:

«Ինչ է տարբերութիւնը ջութակի փոխարին Գայտոյթի եւս Բարմալարի միջեւ: Կարգապէս կարելի չէ սխալ խաղել նուագել: Պատասխանատուութիւն կամ, թերեւս, առանձնաշնորհում միջնդն են. ամրացնել տրամադրութեան տակ գտնուող ուժերը, Գեթիուսի երաժիշտը կը սուսուրբ, փոխադրեցուցիկներով յարաբերել անոնց հետ, կեանք տալ երաժշտութեան»:

Պատրաստել
Լ. ԿԻՒՈՅԵԱՆ-ՍՐԱՊԵԱՆ

ԿԸ ՆՈՒՒՐԵՆ

● Ս. Նշան Մայր եկեղեցույ եղած են հետեւեալ Գուրտատուութիւնները.

● Զապէլ, Միհրան եւ Լէյլա Գարակէօզեաններու եւ տնօրէն Նուպար Դաւիթեանի մահուանց յիշատակին՝ Հաւուրտ Գարակէօզեան հաստատութիւն 750,000 լ.ն.:

● Իր ծնողաց եւ ամուսնոյն Կարպիս, Մարուսիա Կիւլպէնկեաններու եւ Ռեմոն Հաթթարի մահուանց յիշատակին՝ տիկին Մարիան Ռեմոն Հաթթար 500\$:

● Կարապետ Մուրատեանի մահուան քառասունցիկ առիթով՝ տիկին Ովսաննա Մուրատեան 100,000 լ.ն., տէր եւ տիկին Գեորգ Զէվահիրեան 20,000 լ.ն., տէր եւ տիկին Գեորգ Պոյաճեան 20\$:

● Լեւոն Վարդանի մահուան Ե. տարեկիցի առիթով՝ տիկին Վեհան Վարդան 20,000 լ.ն.:

● Սառա Անտոնեանի մահուան քառասունցիկ առիթով՝ տէր եւ տիկին Յակոբ Գաւուրճեան 10,000 լ.ն.:

● Ետլանտ Աճեմեանի մահուան յիշատակին՝ Սիւվի Աճեմեան 100,000 լ.ն.,

● Վարդգէս, Աբիսողոմ եւ Վերժին Բարսեղեաններու մահուանց յիշատակին՝ տիկին Մարի Բարսեղեան 20,000 լ.ն.:

● Իրենց ծնողաց մահուան յիշատակին՝ Պարտուեան եղբայր 100,000 լ.ն.:

● Սեպուհ Թնկերեանի մահուան քառասունցիկ առիթով՝ տիկին Արարիկ Թնկերեան 100,000 լ.ն., տէր եւ տիկին Պողոս Մալխասեան 15\$, տէր եւ տիկին Իսահակ Աւետիսեան 15\$, Պետիկեան ընտանիք 20,000 լ.ն., տէր եւ տիկին Լեւոն Թնկերեան 15,000 լ.ն.:

● Ս. Նշան Մայր եկեղեցույ՝ Զիլիսեան ընտանիք 10\$:

● Արփիգէ Միգասեանի քառասունցիկ առիթով՝ տիկին Սոնա Աճոբուհի եւ Արա Գալֆայեան 20,000 լ.ն., տէր եւ տիկին Ալլալի Սարգիսեան 50,000 լ.ն.:

● Արուսեակ Տեմիրճեանի հոգեհանգստեան առիթով՝ տէր եւ տիկին Ժան Տիգանեան 30,000 լ.ն.:

● Պապաողլանեան գերդաստանի ցնջեցելոյց յիշատակին՝ Պապաողլանեան ընտանիք 20,000 լ.ն.:

ՃԱՏՐԱԿ

1

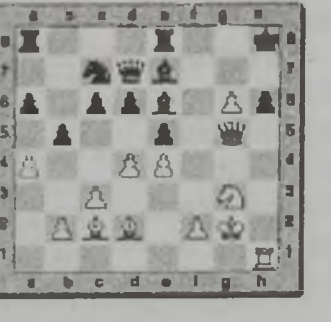
ՍԵՒԵՐԸ ԿԸ ՄԱՂԱՆ ԵՒ ՄԱԹ 2 ԸՄՐԺՈՒՄՈՎ

ՀԵՆԿ ՃՈՒՆ - ՉԱՆ ՈՒՆԵԼ (2002)

2

ՃԵՐՄԱԿԵՐԸ ԿԸ ՄԱՂԱՆ ԵՒ ՄԱԹ 2 ԸՄՐԺՈՒՄՈՎ

ՉԱՆ Ս. - ՀՈՔ Վ. (2002)

3

ՍԵՒԵՐԸ ԿԸ ՄԱՂԱՆ ԵՒ ՄԱԹ 2 ԸՄՐԺՈՒՄՈՎ

ՄՈՒՆԿ Ժ. - ԹԱՆ Զ. (2002)

4

ՍԵՒԵՐԸ ԿԸ ՄԱՂԱՆ ԵՒ ՄԱԹ 2 ԸՄՐԺՈՒՄՈՎ

ՇՈՒ Հ. - ԶԵՔ ՈՒ. (2002)

Խնդիրներուն լուծումը տեսնել՝ 10րդ էջ

Այս սիւնակը պատրաստեց՝ Էլի Հուլիշեան

ՏԻՆՆՆԻ ԿՐԱՆԵ ԱՍՏՂԵՐԸ

☆ **ԽՈՅ** (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)

Հաւանական է, որ այսօր դրամական կորուստ ունենաք, հետեւաբար հսկեցէք դրամատնային ձեռք տետրակին, բուզբերուն եւ դրամապնակին: Սուղ ապրանք մի գնէք, եղէք խնայասէր:

☆ **ՑՈՒԼ** (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)

Ուրախ էք, կը ճառագայթէք ձեր դէմքն ու տրամադրութիւնը: Ամէն մարդի մէջ յաջողութիւն պիտի ունենաք: Բախտը կ'ընկերանայ ձեզի ամէն քայլափոխի:

☆ **ԿՐԻՍՏՈՒՆՆԵՐԸ** (22 Մայիսէն 21 Յունիս)

Գոհ էք մնացած հարց մը լուծած ըլլալու ձեր որոշած արդիւնքէն: Յաջող անգամ լաւ պիտի գործէք այս մարզին մէջ, որովհետեւ փորձառու պիտի ըլլաք:

☆ **ԿՆԵՑԻՆ** (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)

Փափուկ կացութեան մը փրկուելու համար ականջ տուէք ձեզի մօտիկ անձի մը խորհուրդներուն: Ինքնագլուխ մի գործէք, կը սխալիք:

☆ **ԱՌԻՒԾ** (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)

Եթէ հարցէ մը կամ ձեր մէկ աշխատանքէն հրաժարելու համար ճամբակ մը պիտի յանձնէք պատասխանատուներուն, այսօր մի ընէք այդ գործը, յետագեցէք, որովհետեւ գիշերը նոր գաղափարներ պիտի յղանաք ի նպաստ ձեզի:

☆ **ԿՈՅՍ** (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)

Հետո երկիր մը գտնուող անձի մը հետ սիրալի կապ մը պիտի ստեղծուի այսօր, պիտի ուզէք անոր միանալ ձեզի մը: Երազային հանելի զգացումներ պիտի ունենաք այսօր:

☆ **ԿՇԻՒՔ** (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)

Դրամատան հետ գործ պիտի ունենաք՝ կարգադրելու համար տնտեսական հարց մը: Ուրեմն ամէն տեսակետով եղէք պատրաստ եւ արթուն՝ մուրհակի կամ մասնավճարի մը ժամանակը յարգելու:

☆ **ԿԱՐԻՃ** (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)

Ընտանեկան կամ ընկերային ձեր կեանքը այսօր պիտի ընթանայ փոխադարձ հասկացողութեան ճամբով: Հետեւաբար, երբ դուք եւ ձեր հարազատները լաւ կը ճանչնաք գիրար, կարիք չկայ հարուածելու մէկը կամ միւսին տկար կողմը:

☆ **ԱՂԵՂՆԱԻՈՐ** (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)

Ձեր գործակիցները կամ ձեզի մօտիկ անձեր պրկուած տրամադրութիւն մը ունին այսօր, դուք պիտի թափանցէք անոնց հոգեբանութեան մէջ եւ պիտի ջանաք կատակով եւ սրամտութեամբ փակել հարցերը:

☆ **ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ** (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)

Ձեր համարակիր անձի մը հետ լրջօրէն կապուելու, որովհետեւ կը զոջաք, թէ կարճատե պիտի ըլլայ այդ: Պիտի զոջաք ձեր իսկ որդեգրած անորոշ տրամադրութեան: Արթնցէք:

☆ **ՇՈՎԱՆՆԵՐ** (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)

Ձեր ընտանիքին անդամներէն բաժնուիր կամ հետ մնալը գէշ կերպով պիտի ազդէ ձեր վրայ: Հետագայեցէք անոնք եւ ժամանորէն մը ըզդեցէք:

☆ **ՉՈՒԿ** (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)

Այսօր ձեր աշխատանքներուն պիտի սկսիք ամենայն ինքնավստահութեամբ եւ եռանդով: Ինչ գործի որ ձեռնարկէք, պիտի յաջողիք:

www.hamazkayin.com

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՄԵՉ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազմ օր մը առաջ, Մինչեւ երեկոյան 5:00:

ՄԱՀԱՋԳՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարատրութիւն կայ:

ԽԱՉԲԱՌԻ ԹԻՒ 5342 Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ									
1.	Անկողինի ծածկոց:								
2.	Նոստեկի, բակլինի:								
3.	Իտալիոյ քաղաքներէն - Կերպ, ձեւ:								
4.	Յարաբերական դերանուն - Նեխիլ - Գրաբար՝ ո՛ւր:								
5.	Աբացի - Անձնական դերանուն - Այրուբենէն:								
6.	Բերնի առատաղ - Յոյն դիցուհի:								
7.	Անչնչացած մարմին:								
8.	Խոպան, անմշակ - Նախանձի՛ր:								
9.	Զփակ, լանջապան:								
10.	Մուշկ - 12 ամիս:								
ՈՒՂԱՆԱՅԵԱՏ									
1.	Փուր, ոգոխ - Արեւու մոլորակներէն (Հակ.):								
2.	Վեստգոթներու թագաւոր:								
3.	Նոնոն - Պարարտ (Հակ.):								
4.	Սեռային մոլուցք - Գրաբար՝ եղի՛ր:								
5.	Ժխտական մասնիկ - Պղպեղ:								
6.	Խէժ - Իգական օտար անուն:								
7.	Անլուծելի - Ռամկորէն՝ այո՛ւ - Ստացական անուն:								
8.	Սաւուդի Հայր - Մաս:								
9.	Օդ - Հերագիծ:								
10.	Կարճ ու կտրուկ (խօսք):								

ԹԻՒ 5341

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ղ	Ի	Ա	Ն	Ո	Ի	Ս	Ն	Ն
2	Ե	Ր	Փ	Ն	Ր	Ն	Ո	Ո	Ո
3	Ջ	Ջ	Ա	Ս	Ս	Ս	Ի	Ա	Ն
4	Ա	Ս	Օ	Ր	Ի	Ս	Ս	Վ	Ա
5	Ա	Ս	Ս	Ս	Գ	Ն	Ս	Ն	Ն
6	Ա	Ն	Ա	Ս	Ա	Վ	Ջ	Ա	Ս
7	Հ	Ի	Ն	Պ	Ա	Ս	Վ	Ի	Ն
8	Հ	Ա	Ս	Ա	Ր	Ա	Վ	Պ	Վ
9	Ճ	Ա	Վ	Ա	Ս	Ա	Գ	Ի	Ր
10	Ե	Ր	Ջ	Ա	Ր	Ս	Ո	Ս	Ս

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓՈՒՍՏՈՆ / ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ / ԶԲՕՍԱԸՐԶՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՆԱ ԹՐԱՏ ՏԱՊԱԾԻԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

Սոնա Թրատ Տապածիի գործերն

«Պէ. Էն. Փէ. Ի.» դրամատունը ձեռնարկած է բացումը մշակութային նախաձեռնութիւններու եւ արուեստի գործերու յատկացումը նոր ցուցարահի մը՝ «Էսփաս Պէ. Էն. Փէ. Ի.ն» բացումին, որուն կազմակերպչիք ցուցահանդէսներուն առաջինը եղաւ յիշանալի արուեստագիտուհի Մոնա Թրատ Տապածիի գործերուն անհատական ցուցահանդէսը:

Մոնա Թրատ Տապածիի ցուցադրումը գործերը կը յատկանշուին յիշանալի կիններու ներկայացումով: Իշխանական իրագործումները վառ գոյներով եւ պարզ գծերով կը փոխանցեն յիշանալի կիններու ներկայիս աւանդութիւններու հետեւող կիններու առօրեային պատկերները: Անոր գործերը

որուն մէջ յարատեւ ներկայութիւն են յիշանալի կիններուն մէջ կ'երեւի սովորական, պարզ եւ միաժամանակ իր ուրոյն հնայք ունեցող յիշանալի կինը խորհրդանշող կերպար մը, որ իր հագած վառ գոյներով, ծաղկաւոր հագուստով ու ընտանեկան հասցիստ միջավայրով կը ներկայացնէ յիշանալի կինը առօրեային պատկերները:

Սոնա Թրատ Տապածիի գործերուն ցուցադրութիւնը կը շարունակուի մինչեւ 23 Յունուար: Ցուցահանդէսը կարելի է այցելել ժամը 8:00էն մինչեւ 18:00:

ՍՅՄՕՐ

- Երաժշտական երեկոյ «Հարմոնի տը սուր».

«Լա միզիք տը շամպր, լը Քուարթ», ժամը 18:30ին, Ֆրանսական Մշակութային կեդրոնին մէջ:

- Մուսթաֆա Ֆարուքի նուիրում ցուցահանդէս, Սըրբոք բանգարանի մէջ, ժամը 10:00էն 13:00, երեկոյան ժամը 16:00էն 19:00, մինչեւ 8 Մարտ:

- Քանդակի հաւաքական ցուցահանդէս «Փըրի ֆորմա», «Ալիս Մոդապոլէ» ցուցարահին մէջ, մինչեւ 31 Յունուար:

- Պարային երեկոյացում. Քարաբալայի «Տեօ միլ է իւն նուի», ժամը 20:00ին, «ՊիէԼ»ի մէջ: Ելոյքները կը շարունակուին մինչեւ 31 Յունուար:

ՀԵՌԱՏԵՍԻՐԼ

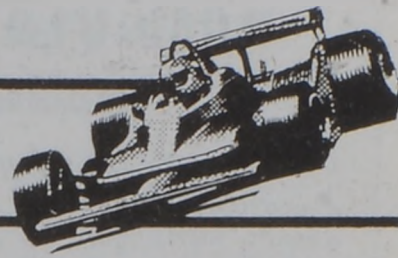
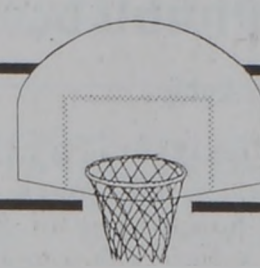
Թ. Է. Լ.	16:30.- Ըզդար ըրպար	13:55.- Նորատետր
8:30.- Թալայան	17:40.- Լիբանանեան	14:00.- Լուր
9:00.- Սապահօ	Ֆիլմաշար	14:05.- Բաց նախագծի շքանակներում
12:00.- Եհֆրէ լեթր	19:00.- Ալ Ֆախ	15:00.- Հայրուր
12:30.- Ղահիլի դընիլի	20:00.- Արաբերէն լուրեր	15:20.- Մուսուսերիայ
13:00.- Մաքուլ Հանա	20:30.- Արաբաբալ ատասաֆ	«Լեռնցի»
14:00.- Եւրոնիուլ	21:30.- Սիբիուս	15:45.- Առաջին
14:30.- Լուրեր	ընֆարսիէր	օգնութեան
15:00.- Մըշուար	23:30.- Տէք 70'4 շօ	դասարթաց. Սուր
17:00.- Ամերիկեան	Է. Պ. Է.	որովայն
Ֆիլմաշար	15:00.- Լուրեր	16:00.- «Սիրոյ
18:00.- Կենդանի	15:30.- Անպայ	կախարհանք»
Գծանկար	Լուպան	17:00.- Մարպաշխարհ
18:30.- Ապու Մըրիէմ	17:30.- Սինեմա/35 mm.	17:30.- Կարծիք
19:30.- Լուրեր	18:00.- Վաւերագրական	18:00.- Այլուր
20:15.- Մոտելիուս	19:00.- Լուրեր	18:10.- Non-stop
21:00.- Սահա Զէյր	20:00.- Սաքսֆիար	18:35.- Տուն տունիկ
22:00.- Մարպական	20:30.- Մարպական	18:50.- Մանուկների
Հայֆա	յայտագիր	Սատուածաշունչ
09:00.- Լէրի Քինկ Լայվ	22:00.- Ալմասախ	19:00.- Հայրուր
10:00.- Էժիս սփորթ շօ	23:00.- Պուրսա, իքթիաս, բաքս	19:50.- Հեռուստաներկայացում. Գարրիէլ Սուլդուկեան «Եւ այլն կամ նոր Գիտեան», «Գիշերուան սաքրը խեր է»
10:30.- Նահարքում	23:30.- Թաքիք ալ էսում	20:20.- Եթէ, իրօք...
սայիտ	ՆՈՒԹ. ՎԻ.	21:40.- Մայր թատրոն - 80. Ժան Էլոյեան
11:30.- Փէսիֆիք պու	7:30.- Լուրեր	22:00.- Հայրուր
12:30.- Չաուայա	8:30.- Գասական երաժշտութիւն	22:20.- Կէս գիշերային ձեպնաք
13:00.- Մորէլիս	09:00.- Սապահ ի ուարտ	23:20.- Հայրուր (ռու.)
14:00.- Հիստալ	13:30.- Լայֆ լոյկ	23:25.- Հայրուր (անգլ.)
մաուսաւմ	14:30.- Լուրեր	23:30.- Այլուր
15:00.- Լուրեր	15:00.- Վաւերագրական	23:40.- Երկրի ուժը
15:15.- Թի Թայմ	15:30.- Կենդանի գծանկար	00:00.- Լուր
18:30.- Մըն Էժըլ Էլէնա	18:00.- Սահա ուս սահուս	00:20.- Եթէ, իրօք...
20:35.- Ամերիկեան ժապաւէն՝ «Ճիլփըր»	20:30.- Արաբական	01:00.- Լուր
22:30.- Ուէպ ուիսկյ	Ֆիլմաշար	01:35.- Non stop
ՄՈՒՍԱԲՊՈՒՆ	22:00.- Ամերիկեան ժապաւէն	01:45.- Նորատետր
7:00.- Լուրեր	ՎԱՅԱՍԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ	01:55.- Նորաձեւութիւն
8:30.- Ալամ ալ սապահ	ՀԵՌԱՏԵՍԵՍԻՐԼ	02:00.- Լուր
11:00.- Խոհանոց	06:00.- Առաջին ծրագիր	02:05.- Բաց նախագծի շքանակներում
12:00.- Լուրեր	08:30.- Մայր թատրոն-80. Ժան Էլոյեան	03:00.- Հայրուր
12:05.- Արաբական	09:05.- Հեռուստաներկայացում. Գարրիէլ Սուլդուկեան «Եւ այլն կամ նոր Գիտեան», «Գիշերուան սաքրը խեր է»	04:00.- «Էնդիուլի առեղծուածք»
Ֆիլմաշար	11:00.- Հայրուր	04:35.- «Լեռնցի»
13:05.- Ֆէլքըն քրէք	11:20.- «Հորովէլ»	05:00.- Non stop
14:00.- Անգլերէն լուրեր	12:00.- Լուր	05:25.- Կարծիք
14:20.- Ֆրանսերէն	12:05.- Non-stop	05:50.- Այլուր
լուրեր	12:20.- Եթէ, իրօք...	
14:40.- Հայերէն լուրեր	12:30.- Non stop	
15:00.- Լուրեր	13:00.- Լուր	
15:30.- Արաբական	13:05.- Մէկի խորանարդ	
Ֆիլմաշար	13:35.- Non stop	
16:00.- Թելեթապիկ	13:45.- Նորաձեւութիւն	

ԱԶԳԱԿ 50 ՏԱՐԻ ՄՈՒՄԸ 138ուն. 1953

ԳԵՐՄԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐ՝ ԶՈՒԱՐԹՆՈՅԻ ՄԱՍԻՆ

Վերջերս էջմիածին այցելած է գերման քաղաքացիներու պատուիրակութիւն մը, որուն անդամներէն Քարլֆոֆալտի համալսարանին պատմութեան դասախ

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն - Ա Շ Խ Ա Բ Ն

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊԱՍԵԹՊՈԼ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ԿԱԶՄԵՐԸ՝ ՅԱԳԹԱԿԱՆ

Լիբանանի պասեթպոլի աղջկանց Ա. դասակարգի ախոյեանություններն 5րդ ելքերի վերջի հանգրուանի մրցումներում, Հ. Մ. Ը. Մ. Անթիլիաս Հ. Մ. Ը. Մ. ի «Ատոմ եւ Սելյա Թննուկեան» մարզադաշտին վրայ անցեալ Շաբաթ օր 58-33 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը Ռիատի Պէյրուսը:

Հակառակ անոր որ Ա. կիսախաղին Հ. Մ. Ը. Մ. ի աղջիկները միայն 17-13 արդիւնքով կը յառաջանային, սակայն Բ. կիսախաղին կէտերու տարբերութիւնը բարձրացաւ, եւ Հ. Մ. Ը. Մ. Անթիլիաս արձանագրեց եղանակի իր երրորդ յաղթանակը:

● ԱՂԶԿԱՆՅ Բ. դասակարգի ախոյեանություններն դարձի առաջին հանգրուանին իր կատարած մրցումին, Հ. Մ. Ը. Մ. Պէյրուսը 77-56 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Թատամոն Զուբը, Թատամոն դաշտին վրայ տեղի ունեցած մրցումին: Ա. կիսախաղին Հ. Մ. Ը. Մ. ի տղաքը 44-31 արդիւնքով կը գերազանցէին իրենց մրցակիցը:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՆԻՍ ԳՐԱԻՅՑ

ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

Ֆրանսայի ֆուտպոլի ախոյեանություններն 21րդ հանգրուանի մրցումներուն, Նիս իր դաշտին վրայ 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ետք Լիլը, գրաւեց ընդհանուր դասակարգի ախոյեանութի ղիրքը: Նիսի յաղթանակը կերտեցին Ապտիլմալէք Շերատ եւ Քոպա Տիտուար, որոնք յաջորդաբար 57րդ եւ 79րդ վայրկեաններուն ցնցեցին Լիլի բերդապահ Կրեկորի Ուիմպլի բերդին սիւնը:

Տիտուարի նշանակած կողմն չորս վայրկեան ետք, Լիլի արժանիքի մարզիկ Ֆեռնանտո Տամբը կարմիր քարտ մը ստացաւ:

Շաբթուան գագաթի ճակատումը, որ տեղի ունեցաւ Լիոնի եւ Մարսէյի միջեւ, վերջ գտաւ առաջինին յաղթանակով: Լիոն իր դաշտին վրայ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը, շնորհիւ Փեկիւ-Լուիստուլայի նշանակած կողմն (42րդ):

Իր կրած այս պարտութենէն ետք, Մարսէյ նահանջեց երրորդ ղիրք՝ մէկ կէտով ետ մնալով Լիոնէն, իսկ երկու կէտով՝ Նիսէն:

Աժաքսիո - Փարիզ Մէն ժերմէն մրցումը վերջ գտաւ 0-0 արդիւնքով: Իւրաքանչիւր կազմէ մէկական մարզիկ դաշտին վտարուեցաւ: Աժաքսիոյն կարմիր քարտ ստացաւ Հոպիտ Ռեկրակուի, իսկ Մէն ժերմէնէն՝ Պարթուրմէ Օկպեզէ:

Նշենք, թէ սառած դաշտերուն պատճառով, երեք մրցում յետաձգուեցաւ:

Ստորեւ՝ 21րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Ռեյն - Կեյկաճ	2-1
Աժաքսիո - Փարիզ Ս. ժ.	0-0
Օքսէն - Թրուա	1-0
Պորտո - Մոնպելիէ	3-1
Մոնպը - Պարիս	0-0
Նիս - Լիլ	2-0
Լիոն - Մարսէյ	1-0
Լը Զաւր - Սթրասբուրկ	(յետաձգուած)
Լանս - Սրտան	(յետաձգուած)
Նանթ - Սոչո	(յետաձգուած)
Ստորեւ՝ դասակարգումը.	

1. Նիս	37 (26-14)
2. Լիոն	36 (37-25)
3. Մարսէյ	35 (21-20)
4. Մոնպը	34 (32-20)
5. Կեյկաճ	34 (32-26)
6. Սոչո	34 (23-14)
7. Օքսէն	32 (20-17)
8. Պորտո	30 (26-20)
9. Փարիզ Ս. ժ.	29 (29-21)
10. Նանթ	28 (23-24)
11. Լանս	28 (18-19)
12. Լիլ	28 (20-26)
13. Սթրասբուրկ	27 (23-30)
14. Ռէն	26 (21-23)
15. Պարիս	25 (21-28)
16. Սրտան	23 (22-25)
17. Լը Զաւր	19 (14-24)
18. Աժաքսիո	19 (16-27)
19. Թրուա	16 (14-23)
20. Մոնպելիէ	16 (17-29)

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

Հ.Մ.Ը.Մ. ԿՈՐԱՅՈՒՑ ԵՂԱՆԱԿԻ ԻՐ ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԿՈՒ ԿԵՏԵՐԸ

Լիբանանի ֆուտպոլի ախոյեանություններն Բ. դասակարգի ախոյեանություններն 11րդ հանգրուանի մրցումներուն Շաբաթ օր Սուրի Բաղաբապետարանի դաշտին վրայ տեղի ունեցած ԱՆԼԻ Սայտա - Հ.Մ.Ը.Մ. մրցումը վերջ գտաւ 1-1 արդիւնքով:

Ընդհանուր դասակարգումը պարագլուխի ղիրքը գրաւող Հ.Մ.Ը.Մ., որ իր կատարած նախորդ ութ մրցումներուն յաղթանակ արձանագրած էր, ապահովելով առաւելագոյն 24 կէտերը, այսպիսով կորսնցուց եղանակի իր առաջին երկու կէտերը, կազմի մը դէմ, որ կը գրաւէ ընդհանուր դասակարգումը վերջին ղիրքը եւ իր կատարած նախորդ ութ մրցումներուն կրած է եօթը պարտություններ եւ արձանագրած է մէկ յաղթանակ:

Հարաւի կազմը Ա. կիսախաղին 1-0 արդիւնքով յառաջացաւ, շնորհիւ Հասան Խաթաբի նշանակած կողմն: Բ. կիսախաղին Հ.Մ.Ը.Մ. նշանակեց իր հաւասարություններն կողմն, շնորհիւ Բաֆֆի Զուլֆայեանի (փենսալթիով):

Ստորեւ՝ շաբաթավերջի մրցումներուն արդիւնքները.

Բ. ՂԱՍԱԿԱՐԳ	
Մարսէյ - Լանս	2-1
Անիլի Սայտա -	2.Մ.Ը.Մ. 1-1
Շապալ Թրիֆոլի -	Իժիմաճի 0-0
Նահտա Պար Էլիաս -	Հ.Մ.Ը.Մ. 1-3
Իսլահ -	
Ռիատա Ուալ Ատալ 2-0	
Ա. ՂԱՍԱԿԱՐԳ	
Անսար - Անտ	1-1

ԱՆԳԼՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՍԵՆԱԼ ԵՒ ՄԱՆՉԵՍԹԵՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՑ ՅԱԳԹԱԿԱՆ

Անգլիոյ ֆուտպոլի ախոյեանություններն 23րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի ղիրքը գրաւող Արսենալ արձանագրեց եղանակի իր 15րդ յաղթանակը, երբ 4-0 արդիւնքով յաղթանակեցին արձանագրեց Պիլմինկիէմի դաշտին: Յաղթական կազմին չորս անպատասխան կողմերը նշանակեցին՝ Թիերի Հանրի (6րդ եւ 70րդ), Ռուպերտ Փիլթս (29րդ) եւ Լորըն (67րդ):

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք Արսենալ իր ունեցած հինգ կէտի առաւելությունը պահեց 2րդ ղիրքը գրաւող Մանչեսթըր Եունայթեդսի վրայ, որ իր կարգին օտար դաշտի վրայ յաղթանակ մը արձանագրեց՝ 3-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելով նախապէս ղիրքը գրաւող Ուեսթ Համը, հակառակ անոր որ հիւրընկալ կազմը ինք

Բաֆֆի Զուլֆայեան, որ կը Գշտակէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի փեմալթի (Լուսանկարը՝ ՍԹԻՒՏԻՕ - ՖՈՒՑՈ ՏԻԳՐԱԼԻ)

Օլիմփիք -	Ալտա Ալէյ 0-0	Նըթմէ -	Շապալ Սահէլ 2-2
Մապարրա - Պըրթ	1-1	Սաթէս -	Թատամոն Սուր 1-1
Սայամ - Սաֆա	2-4		

ԴԱՍԱԿԱՐԳ							
ՄՐՑ. Յ.	Ղ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԵՏ			
1. Հ.Մ.Ը.Մ.	9	8	1	0	28	6	25
2. Հ.Մ.Ս.	9	6	1	2	23	13	19
3. Իսլահ	8	4	3	1	15	7	15
4. Շապալ	9	4	3	2	10	6	15
5. Ռիատա	9	3	4	2	9	7	13
6. Ռասիմ	9	4	1	4	13	13	13
7. Նահտա	10	4	0	6	13	19	12
8. Իժիմաճի	9	3	2	4	11	16	11
9. Մահապալ	9	3	1	5	12	18	10
10. Նապաթիէ	9	2	2	5	9	18	8
11. Հըրրիէ	9	2	1	6	9	16	7
12. Ա. Սայտա	9	1	1	7	8	21	4

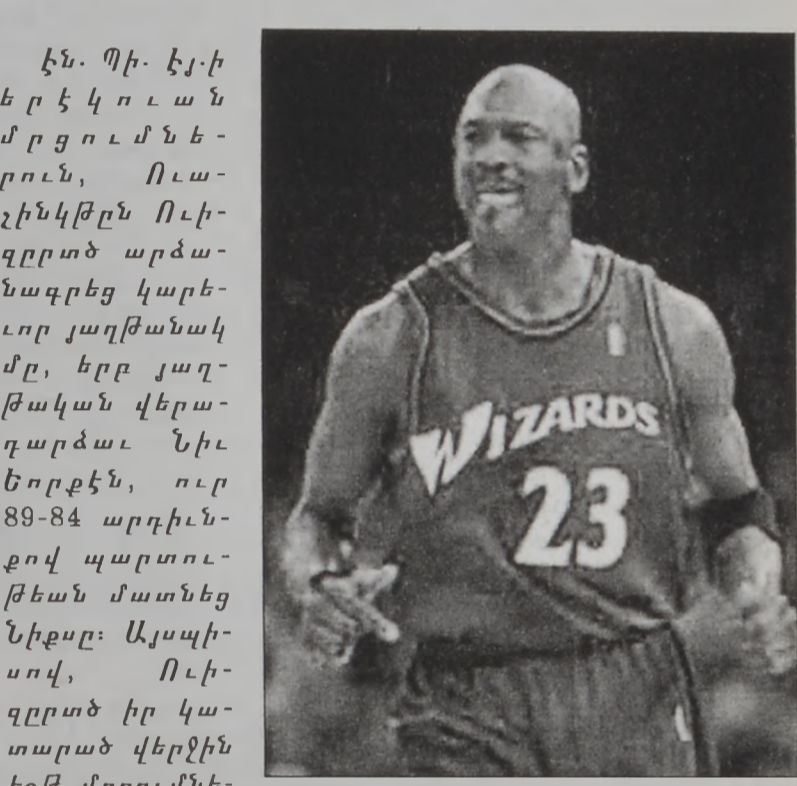
Ա. ՂԱՍԱԿԱՐԳ		
1. Ահտ	4ԿՏ	23 (15-6)
2. Նըթմէ	17 (17-9)	
3. Թ. Սուր	17 (17-11)	
4. Օլիմփիք	14 (13-7)	
5. Պըրթ	14 (8-9)	
6. Անսար	13 (16-12)	
7. Սաթէս	12 (11-10)	
8. Սաֆա	9 (10-13)	
9. Շ. Սահէլ	7 (10-16)	
10. Մապարրա	7 (10-18)	
11. Ախա Ալէյ	6 (4-11)	
12. Սայամ	5 (11-20)	

ՃԱՏՐԱԿԻ ՆՈՐ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթ, 11 Յունուարին, Պէյրուսի Արաբական Համալսարանին մէջ տեղի ունեցաւ ճատրակի նոր ֆետերասիոնի ընտրութիւն, որուն պաշտօնավարութեան շրջանը կ'երկարի չորս տարի: Ընտրութեան ներկայ էր երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարարութեան ներկայացուցիչը:

Ստորեւ՝ նոր ֆետերասիոնի կազմը. Նախագահ՝ Ամմար Հուրի Փոխ Նախագահ՝ Ժան Տադէր Ընդհանուր քարտուղար՝ Ալի Հայտար Գանձապահ՝ Էլի Հուլիշեան Հաշուապահ՝ Ապտիլ Սիֆ Կազմուտ Անդամներ՝ Էլիաս Ապու Ժաուտ, Հասան Ժընտի, Սուհէյլ Հատտատ, Հէնի Միքաթի, Սամիր Սըրտը, Նապիլ Սըննո եւ Ուալիտ Տադէր:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ. ԼԵՅՔԸՐՉ - ՔԱԻԱԼԻՐՉ՝ 115-99

Մայքլ Զորտըն

Էն. Պի. Էյ. Ի Երէկուան մրցումներուն, Ուաշինգթըն Ուիչարզերսը արձանագրեց կարեւոր յաղթանակ մը, երբ յաղթական վերադարձաւ Նիւ Եորքին, ուր 89-84 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Նիքսը: Այսպիսով, Ուիչարզերսը իր կատարած վերջին եօթ մրցումներուն արձանագրեց իր վեցերորդ յաղթանակը. անկախ անցեալ Շաբաթ օր պարտուեցաւ Կոլտըն Սթէյթ Ուորիորզին (104-99):

Երէկուան մրցումին, Մայքլ Զորտըն նշանակեց 23 կէտ եւ 10 ռիպաուտ, իսկ անոր խմբակից ձերի Սթէյքհաուս՝ 22 կէտ:

Շաբաթ օրուան մրցումներուն, չորս ճակատումներ յետ երկարաձգման ընթացքին վերջ գտան: Լոս Անճելըսի մէջ, Լէյքըրզ 115-99 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Քլիվլենտ Քաւալիըրզը: Շաբլ Օնիլ նշանակեց 26 կէտ, իսկ Լէյքըրզի անոր խմբակից Քոպէ Պրայընթ՝ 21 կէտ, 10 ռիպաուտ եւ 11 կսիսթ:

Նիւ Եորք Նիքս 114-112 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Ֆիլադելֆիա Սիքսըրզի դաշտէն: Նիքսի մարզիկներէն՝ Լէթըլ Սփրուըլ եւ Էլըն Հիուսթըն նշանակեցին 31ական կէտ:

Ստորեւ՝ շաբաթավերջի մրցումներուն արդիւնքները.

ԿԻՐԱԿԻ	
Կոլտըն Սթէյթ Ուորիորզ -	Ուաշինգթըն Ուիչարզերս 104-99
Նիւ Զորքի Նիքս - Թորոնթո Ռեյթորզ	94-79
Նիւ Եորք Նիքս - Ֆիլադելֆիա Սիքսըրզ	114-112
Աթլանթա Փէյքըրզ - Հիուսթըն Ռոքեթս	84-75
Ինտիանա Փէյքըրզ - Օրլանտո Մեյքլ	101-97
Տալաս Մալթրիքս - Պոսթըն Սելթիքս	103-78
Միչեստըր Վուլվզ -	Սաքրամենթո Քիւկզ 115-109
Միլուոքի Պաքս - Շիքաքո Պուլզ	93-85
Տիքսոնիք Փիքըրզ - Նիւ Օրլինզ	101-99
Ֆեօնիքս Սանզ - Մեմֆիս Կրիդիզ	96-90
Եուքս ձեգ - Մայնի Հիթ	92-76
Տենզլը Նակեթ -	Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ 82-81
Լոս Անճելըս Լէյքըրզ -	Քլիվլենտ Քաւալիըրզ 115-99
Լոս Անճելըս Քիլթըրզ -	Սիքըլ Սուփըրսոնիքս 90-88

ՉԱՐԱԹ	
Աթլանթա Հոքս - Նիւ Օրլինզ	87-80
Ուաշինգթըն Ուիչարզերս - Նիւ Եորք Նիքս	89-84
Միլուոքի Պաքս - Տիքսոնիք Փիքըրզ	89-87
Ինտիանա Փէյքըրզ -	Կոլտըն Սթէյթ Ուորիորզ 116-104
Հիուսթըն Ռոքեթս - Տենզլը Նակեթ	87-85

Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը. Թորոնթո Ռեյթորզ - Միչեստըր Վուլվզ Լոս Անճելըս Քիլթըրզ - Տալաս Մալթրիքս Ֆիլադելֆիա Սիքսըրզ - Օրլանտո Մեյքլ Սան Անթոնիո Սփրըրզ - Պոսթըն Սելթիքս Ֆեօնիքս Սանզ - Եուքս ձեգ Սաքրամենթո Քիւկզ - Մեմֆիս Կրիդիզ Սիքըլ Սուփըրսոնիքս - Քլիվլենտ Քաւալիըրզ Լոս Անճելըս Լէյքըրզ - Մայնի Հիթ

Հ. Մ. Ը. Մ. ԺՏԵՅՏԵԻ
ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Հ. Մ. Ը. Մ. Ժտէյտի մասնաճիւղի վարչութեան կազմակերպած վիճակահանութեան վիճակաձուլութիւնը, որ պիտի կատարուէր 9 Յունուար 2003ին, յետաձգուած է 13 Փետրուար 2003ին, 9 Յունուար 2003ին Լիբանանի Ազգային վիճակահանութեան յետաձգման պատճառով:
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱՒՈՒՄԾ ՕՐ
**ՇԱՅ ԱՒԵՏ. ՔՈՒՆԷ
ՃԱՋԻ ՇԱՍԵՐԳ**
8 ՓԵՏՐՈՒԱՐ
2003

ԴԱՍԱԿԱՐԳ		
1.- Արսենալ	4ԿՏ	49 (49-24)
2.- Մանչ. Եունայթըտ	44	(38-23)
3.- Չելսի	41	(40-21)
4.- Նիւքասլ	39	(37-31)
5.- Ստուրիէմքըրզ	36	(27-22)
6.- Էվըրթըն	36	(28-28)
7.- Լիվըրփուլ	35	(31-33)
8.- Թոթեմհամ	35	(34-34)
9.- Մանչ. Սիթի	34	(32-32)
10.- Պլէյքըրզ	33	(29-25)
11.- Միտլըզլիքս	30	(27-23)
12.- Լիօ	30	(31-29)
13.- Ասթըն Վիլա	29	(22-24)
14.- Չարլթըն	29	(25-29)
15.- Պիլմինկիէմ	25	(19-31)
16.- Ֆուլհէմ	24	(23-27)
17.- Պոլթըն	20	(23-27)
18.- Սանտըրլէնտ	19	(15-32)
19.- Ուեսթ Համ	17	(23-40)
20.- Ուեսթ Պրոմուիչ	16	(17-45)

